

گزارش جلسه علنی مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۸ نوبت صبح

۱- بررسی صلاحیت و برنامه های وزیر پیشنهادی اطلاعات جناب آقای خطیب

در ابتدا گزارش کمیسیون امنیت ملی به شرح ذیل قرائت شد:

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در تاریخ های ۲۲ مرداد و ۲۴ مرداد جلساتی با حضور اعضا تشکیل داد و سوابق و برنامه های حجت الاسلام خطیب وزیر پیشنهادی اطلاعات را استماع کرد. در این جلسات، وزیر پیشنهادی ضمن بیان سوابق کاری، طرح ها، برنامه ها و راهکارهای خود را برای این وزارتخانه ارائه کرد.

شرح استعلامات: (مدرک، سابقه ایثارگری)

آقای خطیب در دولت سیزدهم وزیر اطلاعات بوده و حائز صلاحیت های قانونی تصدی این پست شناخته شده و استعلامات مربوطه در آن مقطع احراز شده است. ایشان در سال ۱۳۵۴ وارد حوزه علمیه قم شده و در سال ۱۳۵۹ با آغاز جنگ تحمیلی به اطلاعات عملیات سپاه جنوب کشور و تحت فرماندهی سردار شهید حسن باقری وارد شده، سال ۱۳۶۰ با مجروحیت شدید در جبهه و کسب افتخار جانبازی، مجدداً به انجام امور تبلیغی پرداخته و در سال ۱۳۶۴ وارد وزارت اطلاعات شد. سال ۱۳۸۹ در دفتر مقام معظم رهبری از سال ۱۳۹۱ در حفاظت اطلاعات قوه قضائیه و از سال ۱۳۹۸ نیز در آستان قدس رضوی حضور و مسئولیت داشته است.

بررسی معیارهای عمومی برنامه وزیر پیشنهادی

مطالب و برنامه های ارائه شده از سوی وزیر پیشنهادی عموماً با نیازهای اطلاعاتی فعلی کشور مطابقت دارد. چارچوب های مطرح شده کلان از طرف رهبر معظم انقلاب، شرایط خاص جهانی و داخلی، تمهیدات، فرصت ها، منافع ملی، ارزش های انقلابی و دینی مورد توجه ایشان است. تمرکز عمده پیرامون تقویت ساختار و افزایش نیروی انسانی کارآمد، جوان گرایی، رسیدگی به وضعیت معیشتی کارکنان، تقویت حوزه فنی، استفاده از شیوه های جدید، کمک به محور مقاومت، مقابله با نفوذ دشمنان و تقویت جایگاه ملی و جهانی تشکیلات اطلاعاتی از اهم موضوعات مورد تأکید آقای خطیب بوده است.

انطباق برنامه های ارائه شده با اسناد بالادستی

برنامه های وزیر پیشنهادی برگرفته از اسناد بالادستی مشتمل بر قانون اساسی، سیاست های کلان تبیین شده رهبر معظم انقلاب، قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی، برنامه هفتم توسعه و بیانیه گام دوم انقلاب است.

بررسی صلاحیت وزیر پیشنهادی

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی پس از بررسی سوابق و برنامه های وزیر پیشنهادی و استماع پاسخ های وی به سوالات اعضای کمیسیون، حجت الاسلام و المسلمین سیداسماعیلی واعظی با شهرت خطیب را واجد صلاحیت برای تصدی وزارت اطلاعات می داند. این کمیسیون ضمن بررسی برنامه ها و رویکرد وزیر پیشنهادی بر حمایت و همراهی برای کمک به وی در پیشبرد برنامه های اطلاعاتی، در مرحله حساس فعلی تأکید کرد.

در چارچوب وظایف نمایندگی به ویژه در حوزه تخصصی به عنوان کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی عملکرد دستگاه اطلاعاتی را در حوزه های مختلف وزارتی از نزدیک مورد نظارت قرار داده و تلاش خواهد کرد با استفاده از ابزارهای نظارتی از جمله سؤال و تذکر، وزیر اطلاعات را نسبت به عملکرد خود پاسخگو کند. همچنین کمیسیون به وزیر پیشنهادی اطلاعات، ضرورت انتصاب معاونان و مدیران انقلابی، ولایی، توانمند و شجاع، تغییر رویکردها، تربیت نیروی انسانی کارآمد، جوان گرایی، توجه ویژه به حفظ کرامت افراد در بررسی صلاحیت ها، آینده پژوهی در برنامه ها و شناخت تهدیدات و فرصت ها و لزوم پاسخگویی به مجلس و کمیسیون را یادآوری و مورد تأکید مجدد قرار داد و آمادگی خود را برای کمک به تصویب قوانین مرتبط اعلام کرد.

نتیجه گیری (نظر نهایی کمیسیون)

اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی با استماع و ارزیابی مجموعه برنامه ها و سیاست ها و بررسی سابقه عملکردی و مسئولیتی و سطوح علمی، با اکثریت آرا، حجت الاسلام و المسلمین خطیب را واجد شرایط تصدی وزارت اطلاعات دانسته و از نمایندگان تقاضای رأی اعتماد به وی را دارد.

نماینده مخالف:

آقای مجتبی زارعی: از رئیس جمهور محترم تشکر می کنم که زیر چتر اندیشه گانی امیرالمومنین قرار دارد و به اصلاح طلبان تشکیلاتی بدهکار نیست.

رئیس جمهور با بیان اندیشه های امیرالمومنین می پردازد بنابراین افرادی که دارای جهت گیری های تند و نادرست هستند را انتخاب نمی کنند که نمونه آن انتخاب آقای عارف به عنوان معاون اول رئیس جمهور است.

جای شکر دارد که رهبر حکیم انقلاب می خواهد وزیر اطلاعات و دستگاه های اطلاعاتی در نظارت شما نمایندگان باشد البته من بر اساس آئین نامه داخلی مجلس به وزیر پیشنهادی رأی منفی خواهم داد اما در این خصوص به دنبال جهاد تبیین هستم البته شما نمایندگان را به دادن رأی منفی دعوت نمی کنم.

وزیر پیشنهادی اطلاعات در مصاحبه ای بیان داشت کابینه یکدست رأی خواهد آورد که باید مشخص شود ایشان هنگام مصاحبه چه سمتی داشتند که به این صراحت پاسخ دادند در حالی که رهبر معظم انقلاب ۱۲ معیار را برای انتخاب وزرا بیان داشتند

مجلس و دولت باید همکاری کنند اما مجلس باید حساسیت ها را در نظر بگیرد، بنده اعتقاد دارم که وزیر در این مصاحبه اشتباه لپی داشته است که باید با جهاد تبیین این اشتباه تبیین شود.

وزیر پیشنهادی اطلاعات در ماجرای دروغین انتشار گاز شیمیایی در مدارس مداخله داشته در حالی که باید ایشان مسئول آرامش روانی مردم باشیم اما اشتباه می کند و عذرخواهی نمی کند. ما مخالف تبعیض هستیم.

نمایندگان موافق:

۱- احمد جباری : در این برهه حساس و خطیر از تاریخ منطقه و مقابله با استکبار و صهیونیست‌ها، این برهه حساس که مصادف با جلسه رأی اعتماد به وزرای پیشنهادی است بنده به عنوان نماینده‌ای از خطه جنوب و خلیج همیشه فارس ایران می‌خواهم از وزیر پیشنهادی یکی از وزارتخانه‌های مهم و حساس کشور که امنیت جامعه و کشور و حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، توسعه و بالندگی کشور به آن گره خورده است یعنی وزارت اطلاعات دفاع کنم.

وزیر پیشنهادی اطلاعات جناب حجت‌الاسلام و المسلمین اسماعیل خطیب از برجسته‌ترین و پرتجربه‌ترین چهره‌ها و شخصیتی است که کار خود را از کف سیستم اطلاعاتی شروع و در سطح ملی هم دارای مسئولیت بوده است.

جناب آقای خطیب در دولت سیزدهم به عنوان وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی ایران فعالیت داشتند و توسط دکتر پزشکیان رئیس جمهور محترم نیز به عنوان وزیر پیشنهادی اطلاعات دولت چهاردهم معرفی شدند چرا که با معیارها و ملاک‌های ارزشمندی که رهبر معظم انقلاب برای انتخاب وزرا اعلام فرمودند، تطابق داشت.

باورمندی و پایبندی به اصول، ارزش‌ها و آرمان‌های بنیادین انقلاب اسلامی و گفتمان متعالی امامین انقلاب و قانون اساسی به عنوان یکی از معیارهای جناب آقای خطیب بوده است، ضمن اینکه وی از رزمندگان دوران دفاع مقدس است که در همان دوران در دفاع از کیان اسلام به افتخار جانبازی نائل شدند. علاوه بر آن ایشان برادر شهید والامقام نیز هستند.

جناب آقای خطیب مسئولیت خطیر و کلیدی سازمان حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه را هم برعهده داشته است، یعنی همه فعالیت و عملکرد وی بر ساختار اطلاعاتی کشور بوده است. همچنین جناب آقای خطیب شخصیتی فرا جناحی است و به هیچ حزب، گروه و جریان سیاسی تعلق ندارد و دیدگاه‌ها و عملکردش موید این موضوع است که اینک برای ثبت‌نام نمایندگان موافق در مجلس به منظور دفاع از وی قریب ۱۵۰ نماینده از اقوام و مذاهب مختلف اعم از کرد، بلوچ، ترکمن و ترک و شیعه و سنی و اقلیت‌های دینی از اصولگرایان و اصلاح طلبان، مستقلین و پایداری‌ها برای دفاع از برنامه‌هایش ورود پیدا کردند.

جناب آقای خطیب قائل به انسجام اسلامی، وحدت و وفاق ملی در پیکره نظام و چهارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی رهبر معظم انقلاب و رویکردهای رئیس جمهور محترم هستند.

۲- آقای علاء الدین بروجردی: حجت‌الاسلام و المسلمین خطیب هم در دولت شهید رئیسی حضور داشتند و الان هم به عنوان وزیر پیشنهادی دولت چهاردهم به مجلس معرفی شده‌اند که از همین جا باید از رئیس جمهور به دلیل محقق کردن وعده انتخاباتی خود تشکر و قدردانی کرد زیرا ایشان در طول دوران تبلیغات می‌گفتند که کابینه‌اش، کابینه وفاق ملی خواهد بود و ما امروز مصادیق آن را شاهد هستیم.

شرایط امروز ما در منطقه بسیار حساس است، نقطه مقابل ما از بعد از جنگ تحمیلی نظامی عرصه‌های متعدد جنگ تحمیلی که یک بعد آن جنگ اقتصادی است، وجود دارد و یک بعد دیگر آن نیز که بسیار مهم است جنگ اطلاعاتی است. سازمان‌های بزرگ اطلاعاتی دنیا از موساد گرفته که عملیات آن را در کشور مشاهده کردید تا سازمان سیا و سازمان‌های منطقه‌ای هم‌پیمان با آمریکا همه در مقابل ما صف‌آرایی کردند، بنابراین سازمان اطلاعاتی کشور ما به خصوص وزارت اطلاعات که مسئولیت مستقیم اطلاعاتی را برعهده دارد درگیر چنین جنگ چندوجهی بسیار پیچیده است و قطعاً نیازمند یک توانمندی است.

امام (ره) به حق نام نیروهای اطلاعاتی را سربازان گمنام امام زمان (عج) نامیده است زیرا آنها در خانواده‌های خود نیز محروم، مظلوم و گمنامند چه برسد به جامعه. همه انسان‌ها برای مسئولیت‌های مختلف تحصیل می‌کنند تا آوازه‌ای در کشور داشته باشند اما اینها از این موضوع نیز عبور کرده‌اند بنابراین باید از همه تلاش‌های این عزیزان تشکر و قدردانی کرد. بسیاری از اقدامات وزارت اطلاعات که خنثی‌سازی توطئه‌های طراحی شده دشمن است قابل اعلام نبوده و مشاهده می‌کنیم که برخی‌ها می‌گویند که چرا فلان حادثه اتفاق افتاده و باید گفته شود که حوادثی قبل از اتفاق خنثی شده است که قابل اعلام نبوده است و این هم دلایل خاص خود را دارد. در این مدت وزارت اطلاعات با قدرت عمل کرده و در مقابل طراحی‌های متعدد دشمن موفق عمل کرده است. یکی از اقدامات اساسی وزارت اطلاعات حفظ نیروهای نظام است زیرا دشمن روی همه نیروهای نظام کار می‌کند حتی نمایندگان نیز در معرض تهدید جدی هستند. از یک کار ساده تخلیه اطلاعاتی تلفنی گرفته تا یک نیرو را از مسیر منحرف کنند بنابراین رصد این نیروها توسط وزارت اطلاعات با هدف حفظ نیروهای نظام یکی از موفقیت‌های این وزارتخانه است البته در این عرصه باید با جدیت بیشتری عمل شود.

یکی دیگر از مسئولیت‌های سنگین این وزارتخانه، مسئولیت برون‌مرزی است زیرا آمریکا و هم‌پیمانان آنها در مصاف با جمهوری اسلامی در همه عرصه‌ها به ویژه در کشور عراق، سوریه، لبنان و یمن شکست خورده است که این نیز مربوط به کار دقیق اطلاعاتی بوده است و وزارت اطلاعات در این زمینه نقش بسیار مهمی ایفا کرده است.

گزارش کمیسیون شوراها در خصوص وزیر پیشنهادی اطلاعات:

به استناد ماده (۵۳) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و در اجرای ماده (۲۰۲) قانون مذکور بررسی صلاحیت، انطباق مدارک، سوابق و برنامه‌های وزیر پیشنهادی اطلاعات با اسناد بالادستی، در دستور کار کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها قرار گرفت که نتایج بررسی به شرح آتی تقدیم می‌شود.

شرح استعلامات: (مدرك، سابقه ایثارگری)

حجت الاسلام و المسلمین خطیب در سال ۱۳۵۴ وارد حوزه علمیه قم شده و مراحل مختلف حوزوی را نزد اساتید مبرز، تا شرکت در درس خارج آیت اله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)، مرحوم آیت اله العظمی فاضل لنکرانی، آیت اله العظمی مکارم شیرازی و مرحوم آیت اله العظمی حاج آقا مجتبی تهرانی گذراند. طی سال‌های ۱۳۵۸ و ۵۹ ضمن انجام امور تبلیغی همزمان با آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹ به اطلاعات عملیات سپاه جنوب کشور و تحت فرماندهی سردار شهید حسن باقری وارد شده و در سال ۱۳۶۰ با مجروحیت شدید در جبهه و کسب افتخار جانبازی، مجدداً به انجام امور تبلیغی پرداخت. در سال ۱۳۶۴ وارد عرصه سربازی گمنام امام زمان (عج) در وزارت اطلاعات شد. مدیر کل اطلاعات استان قم در ۳ دوره، مدیر کل اطلاعات قضایی وزارت اطلاعات، مشاوره وزیر اطلاعات از جمله سمت‌های اطلاعاتی ایشان می‌باشد. در سال ۱۳۸۹ به دفتر مقام معظم رهبری مدظله العالی در استان قم ماموریت یافته و از سال ۱۳۹۱ عهده دار حفاظت اطلاعات قوه قضاییه گردید. از سال ۱۳۹۸ دستیار ویژه و امور حراست تولیت استان قدس رضوی شد. حجت الاسلام و المسلمین خطیب با رای اعتماد مجلس یازدهم از سال ۱۴۰۰ به عنوان وزیر اطلاعات در دولت شهید خدمت حضرت آیت الله رئیسی در عرصه خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی فعالیت داشته است.

شرح توضیحات و تعهدات شفاهی وزیر پیشنهادی در کمیسیون

ایشان در جلسات تاریخ ۲۲ و ۲۴ مردادماه ۱۴۰۳ کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها حاضر گردیده و رؤس برنامه‌ها و تعهدات خود را با توجه به برنامه پیشنهادی به شرح زیر اعلام نمود:

۱- مقابله هوشمندانه، قاطع و جدی با بنیان‌ها، روندها، بازیگران، گلوگاه‌ها و خواستگاه‌های شریان اصلی فساد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... با هماهنگی و همکاری سازمان‌های اطلاعات سپاه و اطلاعات فراجا

۲- استفاده حداکثری از نیروهای انقلابی و کارآمد در ساختار اداری و اجرایی وزارتخانه

۳- تقویت و فعال سازی دیپلماسی پنهان برای تبادلات اطلاعاتی موثر و افزایش نفوذ و عمق استراتژیک نظام با کشورهای هم پیمان منطقه و فرمانطقه و حمایت از نهضت‌های اسلامی، حزب الله و همکاری و همراهی با نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در رابطه با تقویت جبهه مقاومت.

۴- همکاری لازم برای قانون مند شدن ساماندهی اتباع خارجی

۵- تعامل با دستگاه‌های ذی‌ربط در خصوص ناکارآمد کردن جنگ شناختی وارداتی

۶- مقابله پیشگیرانه هدفمند و هوشمندانه با جریان نفوذ و انسداد نفوذ در ساختار حاکمیتی و اجرایی به ویژه

مراکز و کانون‌های حساس و حیاتی کشور با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مردمی

بررسی معیارهای عمومی برنامه وزیر پیشنهادی

برنامه پیشنهادی وزیر اطلاعات مبتنی بر ادامه مسیر تحولی در ساختار و مدیریت اطلاعاتی با رویکرد جهادی، دانایی محور و شجاعانه برای بسیج همه ظرفیت‌ها و توانایی‌های اشکار و نهفته در کادرها و نیروی وزارت به ویژه جوانان در میدان جهاد و عرصه گمنامی و تقویت ابعاد حرفه‌ای‌گری فعالیت‌ها و نیروی انسانی با توجه به مقتضیات عصر جدید، ضرورت باز تعریف مأموریت‌ها، هوشمند سازی فرایندهای اطلاعاتی آینده نگر و فعال در مواجهه با پدیده‌های گوناگون اطلاعاتی و امنیتی پایه ریزی گردیده است.

اصلی‌ترین مسائل و موضوعات محوری در حوزه‌های مختلف مرتبط با وزارت اطلاعات به شرح ذیل ارائه گردیده

است.

حمایت از راهبرد اقتصاد مقاومتی

همکاری کامل با جامعه اطلاعاتی کشور

افزایش دانش، مهارت حرفه ای کارکنان بر اساس علوم و فنون نوین

به روز کردن روش‌های مدیریت و ارتقای مکانیزم‌های رصد و نظارت بر فضای مجازی

ایجاد سامانه ملی پیش بینی و هشدار به هنگام اطلاعاتی در برابر تهدیدات سخت افزاری و نرم افزاری، تغییر رویکرد و تقویت جایگاه حراست‌ها با همکاری دولت و مجلس شورای اسلامی، صیانت اطلاعاتی و امنیتی از گروه‌های هدف نسبت به جریان‌ات نفوذ تهدیدات و آسیب پذیری‌های اطلاعاتی و امنیتی.

انطباق برنامه‌های ارائه شده با اسناد بالادستی

برنامه‌های وزیر پیشنهادی اطلاعات با اسناد بالادستی مشتمل بر: «سیاست‌های کلی نظام ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری مدظله العالی»، «بیانیه گام دوم انقلاب»، «وظایف قانون وزارت کشور»، «قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی

ایران»، «قانون احکام دائمی کشور»، «اسناد جامع شورای عالی انقلاب فرهنگی» و «قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور» مورد ارزیابی قرار گرفت و بر اساس گزارش کارشناسی معاونت نظارت، برنامه‌های پیشنهادی «منطبق» و «همسو» بوده و موردی مبنی بر مغایرت برنامه‌ها با اسناد بالادستی یافت نشد.

بررسی صلاحیت، برنامه‌ها و تعهدات وزیر پیشنهادی

با توجه به تحصیلات حوزوی و سوابق اجرائی ایشان در تصدی پست‌های متعدد اجرایی در حوزه اطلاعاتی و امنیتی کشور، این کمیسیون از منظر مؤلفه‌های قانونمندی و قانون‌گرایی، انتخاب و به کارگیری مدیران صالح و کارآمد، عدالت، مبارزه‌طلبی با فساد و افزون‌طلبی، سبک و شیوه مدیریتی و حکمرانی انقلابی، عزت ملی، روابط خارجی و مرزبندی با دشمن و مردم‌گرایی و تعامل با نمایندگان مجلس شورای اسلامی، وزیر پیشنهادی را مشروط به اجرای کامل برنامه‌ها و تعهدات اعلامی، واجد شایستگی‌های لازم برای تصدی وزارت اطلاعات می‌داند.

نتیجه‌گیری (نظر نهایی کمیسیون)

جمع بندی کمیسیون در خصوص صلاحیت و انطباق برنامه‌های ارائه شده با اسناد بالادستی وزیر پیشنهادی اطلاعات دولت چهاردهم جناب حجت الاسلام والمسلمین خطیب، ایشان از نظر کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها فردی شایسته، توانمند و مطلوب جهت تصدی وزارت اطلاعات تشخیص داده شد.

ملاحظات ویژه (ابهامات، پیشنهادات، انتظارات و موارد لازم به توضیح در صحن علنی)

کمیسیون انتظار دارد ایشان اهتمام ویژه در اجرای برنامه‌های خود در زمان رای اعتماد داشته باشند و اقدامات اصلاحی در خصوص عملکرد این وزارتخانه به ویژه استفاده حداکثری از نیروهای جهادی و انقلابی و همچنین هماهنگی بین قوای مقننه و مجریه و لزوم پاسخگویی و ارائه گزارش‌های متناوب به کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها را مورد تأکید مجدد قرار داد. ضمناً کمیسیون آمادگی خود را برای کمک به تدوین و تصویب قوانین جامع امنیت داخلی، حفاظت فردی و فیزیکی و جامعه اطلاعاتی اعلام نمود.

سخنان آقای خطیب در دفاع از برنامه‌های پیشنهادی خود:

ضمن تشکر صمیمانه از اعتماد ریاست جمهوری نسبت به انتخاب وی برای تصدی مسئولیت وزارت اطلاعات و قدردانی از ریاست مجلس شورای اسلامی و حمایت گسترده نمایندگان مجلس، رئیس قوه قضائیه، مسئولین دستگاه اطلاعاتی، رؤسا و فرماندهان نیروهای مسلح و تمامی جبهه انقلاب، بسیج و قاطبه مردم به وی به عنوان سرباز خدمتگزار نظام، امید است نمایندگان محترم مجلس بر اساس وظیفه قانونی خود حمایت همه جانبه و بر اساس آنچه را که تکلیف قانونی آنان است انجام دهند.

بر اساس قانون تاسیس وزارت اطلاعات، تولید اطلاعات و مشارکت در تامین امنیت ملی دو وظیفه ذاتی و اصلی وزارت اطلاعات بشمار می رود که توسط سربازان گمنام امام زمان (عج) و با الهام از اندیشه های حضرت امام و منویات حکیمانه و مدبرانه رهبر معظم انقلاب بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و سیاست های کلی و برنامه هفتم توسعه، از طریق اقدامات اطلاعاتی، امنیتی، مقابله ای و تعاملی است.

در قانون برنامه هفتم نیز تکالیفی برعهده وزارت اطلاعات گذاشته شده، مشارکت در تقویت امنیت مرزی، تقویت امنیت سایبری، تقویت اشرف اطلاعاتی، همکاری در تهیه سند راهبردی و طرح جامع پایش اطلاعاتی کشور و تخمین نیازمندی های اطلاعاتی نهادهای اطلاعاتی، کمک به هوشمندسازی دولت الکترونیک و توسعه پدافند غیرعامل و ارتقای ضریب امنیت پایدار از جمله این تکالیف است.

امروز در نقطه ای ایستاده ایم که قدرت، امنیت و اقتدار کشور مورد توجه اندیشمندان و سیاستمداران جهان و مورد اعتراف دوست و دشمن است. از یک سو در منطقه ای قرار داریم که با جنگ ها و تنش های متعددی مواجه بوده است از جمله خلق درنده ترین مصداق تروریست تکفیری تحت عنوان داعش و از سوی دیگر رونمایی از تروریسم رسمی و دولتی با گسیختن افسار وحشی ترین باند نژادپرست صهیونیست و تولید بی سابقه ترین قتلگاه بی گناهان به ویژه کودکان و زنان و سالخوردگان آن هم در منظر و مرعای جهانیان از جمله مدعیان حقوق بشر در منطقه خاورمیانه.

رویارویی دشمن با نظام اسلامی از آغازین روزهای انقلاب تا امروز همواره وجود داشته، امروز دشمن جنگ ترکیبی همه جانبه را با کاربست همه ابزارها و پیوستگی با جنگ شناختی در دستورکار خود قرار داده است و با طراحی اقدامات تضعیف ساخت درونی قدرت را هدف گیری کرده است. امروز سرویس های اطلاعاتی ۵۳ کشور میز ایران دارند و بسیاری از پروژه های ضد امنیتی با مشارکت بازیگران مختلف و تقسیم کار بین آنان انجام می شود.

با این همه جمهوری اسلامی ایران با لطف خدا و تدابیر رهبر حکیم و فرزانه انقلاب و همراهی مستمر مردم و مجاهدت های سربازان گمنام امام زمان (عج) همچنان در مسیر پیشرفت برای امنیت در حرکت است و دستگاه های اطلاعاتی و امنیتی و نیروهای مسلح آن توانسته اند قدرتمندانه بر توطئه ها فائق آیند و امنیت و یکپارچگی کشور را تامین کنند و این روند ادامه خواهد داشت.

اینک در چهلمین سال تاسیس وزارت اطلاعات و زمانه بلوغ و بالندگی پایگاه عظیم جهاد و تلاش خدمات وزارت در دولت چهاردهم ادامه پیدا می کند با این توضیح که ارزیابی واقع گرایانه از محیط امنیت ملی باید معطوف به نگاهی روند محور و راهبردی باشد.

اکنون محیط امنیت ملی دستخوش تغییرات شگرفی شده است، که مواجهه با آن مستلزم اتخاذ رویکردی تحولی عالمانه و تخصصی است، وزارت اطلاعات عملاً این بازخوانی را پیشه و رهیافت های جدیدی را اجرا کرده است. اولویت اقدامات پیشگیرانه و پیشدستانه به جای اقدامات تدافعی و پسینی، تثبیت و تقویت موازین دینی، قانونی و اخلاقی در تعیین صلاحیت ها و همه فعالیت های اطلاعاتی، تقدم رویکرد صیانتی نسبت به همه آحاد جامعه و رویکرد برخورد های امنیتی، توسعه اطلاعات مردمی و مردم پایه کردن اطلاعات، بهره برداری حداکثری از فناوری های نوین، تمرکز ویژه بر جنگ شناختی و نبرد روایت ها، مبارزه توأم با کنشگران و کنش های ضد امنیتی و زمینه های وقوع ناامنی، تقویت جریان مقاومت و سرویس های اطلاعاتی همسو از جمله این رهیافت ها بشمار می رود.

رویکرد وزارت اطلاعات، استفاده از مساعدت مردمی است/ بدون اتکا به ظرفیت مردم نمی توان به این حجم از تهدیدات فائق آمد

وزارت اطلاعات به عنوان دستگاه مادر اطلاعاتی کشور در برابر صف آرای همه جانبه دشمن در قالب یک قرارگاه اطلاعاتی توانسته با هم افزایی و همکاری همدلانه با جامعه اطلاعاتی و امنیتی کشورمان، گام های بلندی در جهت مقابله و خنثی سازی اقدامات دشمنان برداشته و اقدامات آفندی گسترده ای علیه اردوگاه خصم سامان دهد، وزارت اطلاعات در دوره اخیر با مجموعه ای از عملیات های ضد تروریستی و ضد جاسوسی، قالب طرح های دشمن را با شکست مواجه کند.

مقابله با رژیم صهیونیستی از جمله شناسایی عوامل موساد در ۲۸ کشور و بهره برداری در تبادلات از آن، رویکرد در تهاجم در مبدأ به کانون های توطئه و تروریسم، ضد جاسوسی تهاجمی و نیز اقدام همزمان سیاسی، حقوقی و امنیتی علیه برخی اهداف در این چارچوب محقق شده است، برخورد با جاسوسان و مهره های نفوذی دشمن در بالاترین سطوح، نشانگر رویکرد حرفه ای، متعهدانه و بدون مماشات وزارت در انجام مأموریت های محوله است.

تلاش در راستای خنثی سازی اثر تحریم ها و جنگ اقتصادی دشمن، مبارزه بی امان با مفسد اقتصادی و پشتیبانی از حکمرانی اقتصادی کشور که در قالب کیس های مختلف در دوره اخیر پیگیری شده از جمله اقدامات تشکیلات اطلاعاتی در جهت ارتقای امنیت اقتصادی و کارآمدی حکمرانی ملی بوده است.

جلب یاری مردم در کشف توطئه های دشمن و در نتیجه توفیق وزارت در به ثمر رسیدن برخی از کیس های مهم و حساس اخیر با مساعدت مردمی را نمونه های روشنی از رویکرد وزارتخانه است به جد معتقدیم جز اتکا به ظرفیت مردم نمی توان بر این حجم از تهدیدات فائق آمد از این رو به تقویت این رویکرد خواهیم پرداخت.

در دوره اخیر تعامل و تبادل اطلاعات با سرویس های اطلاعاتی و حمایت از دیپلماسی کشور با استفاده از ظرفیت دیپلماسی پنهان و امنیتی تقویت شده و نقش آفرینی مؤثرتری در آن داشته که دوره جدید نیز با جدیت بر پویایی آن خواهیم افزود. حمایت از نظام

مدیریت اجرایی و قوای مختلف در هر سه حوزه تولید شناخت راهبردی، صیانت و سالم سازی، ارتقای کیفیت حکمرانی بر اساس بازتعریف نقش و مفهوم اطلاعات متناسب با اقتضانات عصر کنونی، صورت بندی و اجرایی شده است.

سرمایه گذاری قابل توجه وزارتخانه در حوزه توجیه و آگاه سازی هم برای نخبگان و اشخاص خاص و هم برای عمومی جامعه با تولید محصولات کیفی و متنوع مطلوب، یا صوتی و تصویری و برگزاری نمایشگاه ها، جلسات و همایش های مختلف با جامعه هدف، موجب صیانت از جمع کثیری شده است.

همچنین توسعه و تقویت حراست ها از رهگذر تغییر فرایندها و روش ها، هوشمندسازی مدیریت، توانمندسازی منابع انسانی، حاکمیت نگاه حرفه ای بر آنها و تعامل سازنده و سنجیده آنها با دستگاه های مختلف البته برداشتن گام های بلندتر و مبنایی تر در این حوزه نیاز به عنایت هرچه بیشتر مجلس شورای اسلامی دارد که در همینجا بر این تقاضا تأکید می کنم.

اهتمام به شناسایی و بهره برداری از فناوری های نوظهور از قبیل هوش مصنوعی یا علوم شناختی در متن فعالیت های اطلاعاتی وزارت، تحولات چشم گیری را در حوزه جمع آوری و تحلیل اطلاعات رقم زده و نیل به اهداف بزرگ را دسترس پذیرتر کرده است. سرمایه گذاری در این حوزه و بهره برداری از ظرفیت نیروی انسانی نخبه در این حوزه با قدرت استمرار خواهد یافت؛ ضمن تشکر از تکالیف مصوب مجلس در برنامه هفتم امیدوارم این حمایت تداوم جدی داشته باشد.

نگاه همدلانه و دلسوزانه تشکیلات اطلاعاتی به افراد، همواره یک مبنای مهم در مسیر حرکت اطلاعاتی دانست و افزود: اگر دستگاه اطلاعاتی در برابر دشمنان و خائنین به ملت با سرسختی و مقتدرانه ایستادگی می کند اما با خطای فریب خوردگان یا ناآگاهان صبورانه و حمایتگرانه برخورد می کند. تعداد قابل توجهی از افراد به جای اظهار و دستگیری صرفا مورد تذکر قرار گرفتند یا مهم تر از آن، اساسا در جلسات توجیه و گفتگو، دلسوزانه اقلان و راهنمایی شدند؛ شاهدهی بر این مدعاست و این رویکرد همچنان نیازمند توسعه و تقویت است.

یکی از وجوهی که کمتر عیان است، اهتمام و تمرکز وزارت اطلاعات در حوزه پژوهشی است که تشکیلات اطلاعاتی با برخورداری از دانشگاه، پژوهشگاه، اندیشکده و مؤسسات مختلف تحقیقاتی، کارنامه درخشانی در انجام پروژه تحقیقاتی و عالمانه دارد که تقویت خواهد شد، بر مبنای منویات ریاست جمهوری، تقویت وفاق ملی و انسجام داخلی، سرلوحه برنامه وزارت اطلاعات در دولت جدید خواهد بود. امنیت پایدار، افزایش سرمایه اجتماعی، قدرت ملی و پیشرفت کشور در گروی نگاه همدلانه اجزای مختلف سیاسی و اجتماعی و کاهش همه شکاف ها است.

امیدواریم تشکیلات اطلاعاتی متأثر از رویکرد خردمندانه دولت چهاردهم، همه ظرفیت های خود را در مسیر تقویت و بالندگی جبهه انقلاب به کار ببندد.

در صورت استمرار توفیق خدمت در پیشگاه خداوند متعال، مقام معظم رهبری و مردم سرافراز ایران همه توان خود را برای ارتقا و تعالی وزارت و امنیت کشور به کار خواهیم بست تا پیشران مؤثری در اعتلای آرمان های جبهه انقلاب اسلامی و توسعه و پیشرفت کشور عزیزمان، ایران باشم.

۲- بررسی صلاحیت و برنامه های وزیر پیشنهادی امور اقتصادی آقای همتی

گزارش کمیسیون اقتصادی:

شرح استعلامات: (مدرک، سابقه ایثارگری

الف: کمیسیون اقتصادی طی نامه شماره ۲۷۸۹۴ مورخ ۲۱ / ۱۰۵ / ۱۴۰۳ سوابق تحصیلی آقای دکتر عبدالناصر همتی

وزیر پیشنهادی امور اقتصاد و دارایی را از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری استعلام نمود و این وزارتخانه نیز در جوابیه خود به شماره ۳۶۶۴۲۷ / ۴ مورخ ۲۳ / ۱۰۵ / ۱۴۰۳ مراتب فارغ التحصیلی ایشان را در مقاطع کارشناسی پیوسته اقتصاد، کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی ناپیوسته علوم اقتصادی و هر سه مقطع از دانشگاه تهران را تایید نمود.

ب: این کمیسیون طی نامه شماره ۲۷۸۸۸ مورخ ۲۱ / ۱۰۵ / ۱۴۰۳ سوابق ایثارگری وزیر پیشنهادی را از ستاد کل نیروهای

مسلح استعلام نمود و این ستاد نیز در جوابیه خود به شماره ۱۰۳۲۶۸ / ۱۱ / ۲۲۱۶ مورخ ۲۴ / ۱۰۵

۱۴۰۳ اعلام نمود که آقای دکتر همتی از تاریخ بیستم بهمن ماه یک هزار و سیصد و شصت و پنج لغایت بیست و نهم

مردادماه یک هزار و سیصد و شصت و هفت به مدت ۱۸ ماه و ۹ روز سابقه حضور در جبهه حق علیه باطل با عضویت «سرباز» را دارند.

شرح توضیحات و تعهدات شفاهی وزیر پیشنهادی در کمیسیون

- لزوم اجرای اسناد و قوانین بالادستی و اجرای کامل قوانین مرتبط با حوزه ماموریت های وزارت امور اقتصادی و دارایی
- در اولویت قرار دادن رفع چالش تورم و ثبات بخشی به اقتصاد کشور
- اولویت دادن به جذب سرمایه گذاری های خارجی
- پیگیری اجرای کامل قوانین مهم اقتصادی کشور مانند قوانین تأمین مالی تولید و زیرساخت ها، تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان و سایر موارد مرتبط
- افزایش ارتباط مستمر و مؤثر با مجلس شورای اسلامی در حوزه های نظارتی و تقنینی

بررسی معیارهای عمومی برنامه وزیر پیشنهادی

از دیدگاه وزیر پیشنهادی وزارت امور اقتصادی و دارایی، برای تغییر مسیر رفاهی عمومی مردم، غلبه بر کندی رشد اقتصادی و نابرابری و تحقق اهداف قانون برنامه هفتم توسعه ضروری احساس می شود، در همین راستا، با یک نگاه آسیب شناسانه و با توجه به مسائل کلیدی اقتصاد کشور و با ابتدای به سیاست های کلان اقتصادی کشور ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (دامت ظلّه العالی) و برنامه هفتم پیشرفت اولویت های عملکردی خود را در قالب فصول ۱۵ گانه ذیل ارائه نموده اند:

۱. تامین ثبات اقتصاد کلان و پیش بینی پذیر ساختن اقتصاد
۲. مهار تورم و حفظ تقویت ارزش پول ملی
۳. بهبود محیط کسب و کار و رقابت پذیر کردن اقتصاد
۴. توانمندسازی بخش خصوصی به عنوان پیشران درون زایی اقتصاد ملی
۵. توجه به سرمایه گذاری های مولد و ایجاد جهش در تولید ملی
۶. ایجاد زیرساخت های سرمایه گذاری خارجی
۷. افزایش سهم مالیات در بودجه عمومی و نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی
۸. ایجاد زمینه اشتغال برای عموم مردم و شغل آفرینی پایدار و کاهش بیکاری
۹. بهبود شرایط بازار سرمایه و افزایش عمق و شفافیت آن در جهت جلب سرمایه های مردم و ایجاد تعادل در بازارهای مالی و پولی
۱۰. تحکیم بنیان های اقتصاد داخلی (اقتصاد مقاومتی) در کنار تعامل با اقتصاد جهانی
۱۱. افزایش نفوذ بیمه در کشور، خصوصا در زمینه بیمه های زندگی
۱۲. مولدسازی دارایی های راکد دولت
۱۳. میدان دادن و بکارگیری نیروهای کارآمد و متخصص و جوان
۱۴. تامین مالی پایدار دولت
۱۵. توسعه ابزارها، نهادها و سازوکارهای متنوع سرمایه گذاری از جمله بستر سازی سرمایه گذاری عموم مردم در طرح ها و پروژه های دارای بازدهی یا ارزآوری بالا در قالب عرضه عمومی سهام شرکت سهامی عام طرح (پروژه) و همچنین انتشار اوراق بدهی (ارزی- ریالی)

ارزیابی کمیسیون اقتصادی حاکی از آن است برنامه ارائه شده با انتظارات مرتبط با حوزه مأموریت های وزارت امور اقتصادی و دارایی «منطبق» می باشد.

انطباق برنامه های ارائه شده با اسناد بالادستی

بررسی های کارشناسی کلیات برنامه مکتوب و تعهدات شفاهی وزیر پیشنهادی در جلسات کمیسیون، حاکی از انطباق

نسبی موارد مذکور با اسناد بالادستی است؛ در ضمن نظر اعضای کمیسیون بر افزودن و تصریح موارد ذیل در برنامه وزیر

پیشنهادی می باشد:

- ارائه راهکار مشخص مدیریت مخاطرات اقتصادی و جذب سرمایه گذاری اعم از داخلی و خارجی در راستای ایمن سازی اقتصاد کشور در برابر شوک های برونزا و تداوم شرایط تحریم
- ارائه برنامه مشخص برای ثبات نرخ ارز

- ارائه راهکارهای عملیاتی کاهش جذابیت کسب و کارهای نامولد و سوداگر
 - ارائه برنامه عملیاتی رفع ضعف در نظام مبارزه با پولشویی
 - ارائه راهکار مشخص برای مدیریت اعطای تسهیلات بانکی در صورت تداوم روند تشدید کنترل ترازنامه های بانکی
 - ارائه برنامه برای رونق اقتصاد روستایی و عشایری
 - ارائه برنامه مشخص برای ساماندهی و رونق خوشه های کسب و کار
 - ارائه برنامه برای تقویت زیرساخت های اقتصاد دانش بنیان و دیجیتالی
- با توجه به برنامه های ارائه شده مکتوب، سوابق علمی و اجرایی وزیر پیشنهادی و استماع توضیحات و پاسخ های ایشان به سؤالات نمایندگان، کمیسیون اقتصادی در جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳ / ۰۵ / ۲۴ آقای دکتر عبدالناصر همتی را با اکثریت آراء، حائز شرایط لازم برای تصدی وزارت امور اقتصادی و دارایی دانست.

ملاحظات ویژه (ابهامات، پیشنهادات، انتظارات و موارد لازم به توضیح در صحن علنی)

از دیدگاه اعضای کمیسیون اقتصادی، وضعیت نگران کننده شاخص های اقتصادی کشور، تحول اساسی و تغییر کلی نگرش در این حوزه را طلب می کند، از این رو انتظار می رود وزیر امور اقتصادی و دارایی علاوه بر تعهد به اجرای برنامه های مکتوب و تعهدات شفاهی ارائه شده در کمیسیون، با نقش آفرینی به عنوان هماهنگ کننده ارشد تیم اقتصادی دولت، تدوین برنامه جامع و کامل که مورد توافق متخصصین کشور باشد را با اولویت اجرای قوانین معطل مانده اقتصادی، ساماندهی وضعیت ناترازی و کسری بودجه و ساماندهی وضعیت معیشت اقشار کم درآمد را در دستور کار قرار داده و به سمت اصلاح و اجرای موارد زیر گام بردارد:

- اجرای احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت در حوزه امور اقتصادی
- اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با درحوزه گمرک به منظور به روزرسانی مقررات مذکور متناسب با شاخصهای ملی و منطقه ای
- اصلاح نهادی حاکمیت شرکتی برای شرکت های (سهامی) عام و نهادهای مالی به منظور توسعه و رونق بازار سرمایه و بهره گیری حداکثری از ظرفیت های این بازار برای تأمین مالی طرح های زیرساختی
- بازنگری سیاست های ارزی به منظور ارتقای کیفیت و رقابت پذیر ساختن کالاهای تولید داخل برای صادرات
- اجرای دقیق احکام مرتبط با تحول نظام بانکداری در چهارچوب برنامه هفتم پیشرفت
- اصلاح ساختار مالیاتی کشور به ویژه در محورهای ساماندهی معافیت های مالیاتی موجود و جلوگیری از فرار های مالیاتی
- پیگیری ایجاد و انعقاد پیمان های دوجانبه و چندجانبه و همچنین پیمان های پولی دوجانبه با کشورهای طرف تجاری و هدف به ویژه کشورهای منطقه در راستای مقابله با تحریم
- پیش بینی سازوکار لازم برای پوشش خطرات ناشی از نوسانات نرخ ارز
- توسعه و تکمیل پنجره واحد تجارت فرامرزی در راستای تبادل اطلاعات با سازمان ها در اجرای قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- پیگیری سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق اجرای کامل قانون با رعایت دستورالعمل های مربوطه و جلوگیری از واگذاری های خارج از ضوابط و مقررات قانونی
- بهره گیری از ظرفیت قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت ها برای تأمین مالی غیرتورمی طرح های تولیدی و زیربنایی

- اجرای احکام قوانین بودجه سنواتی درخصوص تأمین مالی فعالیت های اقتصادی، از جمله بهره گیری از ظرفیت های تبصره موسوم به «تولید و اشتغال» در قوانین بودجه
- بسترسازی برای جذب منابع به شکل سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای طرح های با مزیت بالا در اقتصاد ایران
- به روز رسانی مقررات بیمه های بازرگانی و بهبود شاخص های عملکردی آن
- افزایش ضریب نفوذ بیمه بر اساس شاخصهای مطرح در قوانین بالادستی از جمله قانون برنامه هفتم پیشرفت و نیز بازنگری مقررات و آیین نامه های سرمایه گذاری ذخایر بیمه ای به منظور استفاده مناسب از منابع بیمه در جهت تأمین مالی پایدار در اقتصاد ملی
- بهره گیری حداکثری از ظرفیت های پیش بینی شده در قانون بهبود محیط کسب و کار و قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مودیان، قانون بانک مرکزی و سایر قوانین مشابه با هدف تقویت بستر تولید و شفاف سازی نظام مالیاتی، بانکی و اقتصادی کشور
- تقویت وام های قرض الحسنه برای پاسخ گویی به نیازهای اجتماعی شهروندان مانند وام قرض الحسنه ازدواج، فرزندآوری و..
- ارائه گزارشهای نظارتی دوره ای فصلی در خصوص ماموریت های وزارت امور اقتصادی و دارایی در حوزه های مختلف

بررسی صلاحیت وزیر پیشنهادی

با توجه به برنامه های ارایه شده مکتوب، سوابق علمی و اجرایی وزیر پیشنهادی و استماع توضیحات و پاسخ های ایشان به سؤالات نمایندگان، کمیسیون اقتصادی در جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳ / ۰۵ / ۲۴ آقای دکتر عبدالناصر همتی را با اکثریت آراء، حائز شرایط لازم برای تصدی وزارت امور اقتصادی و دارایی دانست.

نمایندگان مخالف:

۱- آقای حسین صمصامی : آزموده را آزمودن خطاست، رهبر فرزانه انقلاب در مقالات با نمایندگان در تاریخ ۳۱ تیر ۱۴۰۳، ۱۲ ویژگی برای وزیر در جمهوری اسلامی ایران نام بردند که کارآمدی مهمترین آنها بوده است.

بررسی عالمانه و دقیق عملکرد آقای همتی در زمان تصدی ریاست بانک مرکزی در مقطع زمانی مرداد ۱۳۹۷ تا اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ نشان می دهد نه تنها نمره قابل قبولی نمی گیرد بلکه مدیریت ناکارآمد وی زمینه ساز بروز بحران متعدد و جدی در جامعه شد.

همتی به فاصله زمانی کوتاه پس از انتصاب به عنوان رئیس کل بانک مرکزی از دریافت اختیار ویژه از سران قوا جهت ساماندهی بازار ارز و اصلاحات بانکی خبر داد و این اختیارات در سال های ۹۸ و ۹۹ تمدید شد اما ماحصل آن چه بود؟ آیا شرایط کشور با این مجوز خارج از روال قانونی بهتر شد یا چالش های مضاعفی برای کشور ایجاد کرد.

نگاهی به وقایع بانکی، ارزی و نقدینگی در آن زمان موضوع را به روشنی نشان می دهد که اینک در حوزه بانکی ورود به موضوع بانک آینده و بانک های نظامی در بانک سپه از مهمترین اقدامات بانک مرکزی می توان برشمرد. همچنین در خصوص بانک آینده

اقدامات نامتعارف و ریشه دواندن فساد در این بانک، از بانک تات شروع شد و عمده چالش‌های آن به دلیل سوء استفاده سهامداران کلان از منابع عمومی برای بنگاهداری و احداث پروژه های خصوصی همچون هتل‌سازی بود و در همان دولت دهم با مشخص شدن مفاسد بی‌رویه گرچه رئیس کل بانک مرکزی دستور برخورد قاطعانه با آن بانک را به قائم مقام وقت که رئیس فعلی سازمان برنامه و بودجه است داد اما کار به مسیر دیگری منحرف شد و تلاش شد صورت مسئله با ادغام بانک تات و چند موسسه متخلف دیگر و تشکیل بانک آینده فیصله یابد.

در دولت یازدهم این شرایط نه تنها اصلاح نشد بلکه اقدامات مخرب این بانک تداوم یافت به نحوی که در سال ۹۳ استقراض از بانک مرکزی نیز به تخلفات این بانک افزوده شد کما اینکه از ۱۳ هزار میلیارد تومان افزایش در پایه پولی ۹ هزار میلیارد تومان مربوط به بدهی این بانک به بانک مرکزی بود یعنی حدود ۷۰ درصد، با چنین سابقه‌ای تعیین تکلیف بانک آینده در دوره ریاست ایشان در بانک مرکزی در دستور کار قرار گرفت و با توجه به اختیارات ویژه‌ای که حضرات دریافت کردند انتظار می‌رفت برای اولین بار اقتدار بانک مرکزی در مقابله با مفاسد کلان را شاهد باشیم و حداقل توقف فعالیت این بانک برای جلوگیری از تحمیل تورم به آحاد جامعه بود.

در برخی سال‌ها بیش از ۵ واحد درصد از تورم کل مربوط به عملکرد این بانک بود بنابراین موضوع را به تغییر هیأت مدیره تقلیل دادند ولی تلاش برای واقعی سازی ارقام و تشکیل مجامع عمومی برای مشخص شدن عمق فاجعه نشد و حل مسئله به تأخیر افتاد و فیصله دادن موضوع هزینه کمتری داشت. گویا زمانی که قرار است برخورد جدی با مفسدان کلان شود زبان‌ها بی‌حرکت، قلم‌ها نانویسا و گام‌ها لرزان می‌شود.

آقای همتی در این چالش مسیر نادرست مدیران قبل را ادامه داد و اکنون که کشور به وزیری مقتدر، تحول‌گرا و شجاع در حوزه اقتصاد برای تغییر مسیر مخرب قبل نیاز دارد چگونه می‌توان به وی اعتماد کرد.

معاونت حقوقی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۰ حدود ۷ ماه پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم در گزارشی از اخلال عمده در نظام پولی و مالی کشور از سوی بانک آینده خبر داد و خواستار برخورد با آن شد و قطعاً چنین عملکردی مربوط به ۷ ماهه دولت سیزدهم نبود و نتیجه این میراث طبق آمار فعلی بدهی ۱۹۰ هزار میلیارد تومانی به بانک مرکزی و زیان انباشته ۳۶۰ هزار میلیارد تومان یعنی معادل عملکرد دو برابر بودجه عمرانی است.

در ارتباط با ادغام بانک‌ها و موسسات نظامی مثل قوامین، انصار و مهر اقتصاد در بانک سپه مستقل از اینکه چه فرآیندی برای این تصمیم طی شد، آقای همتی به عنوان رئیس کل وقت بانک مرکزی باید از اختیارات ویژه خود استفاده می‌کرد و اگر قرار باشد چشم بسته و بدون تدبیر کافی کلیه بانک‌های نظامی با هر وضعیتی در بانک سپه ادغام شوند نیاز به فرد متخصص و متولی نیست اما ماحصل این ادغام چه شد، با انتقال ناقص دارایی‌ها همزمان با انتقال کامل بدهی‌ها بر اساس اظهارات وزارت اقتصاد در مرداد ۱۴۰۲ دولت ۱۶۰ هزار میلیارد تومان برای تضمین این ادغام به بانک سپه بدهکار شد که این سوء تدبیر است، از سوی دیگر این

بانک هزار میلیارد تومان به بانک مرکزی بدهکار شد. در نتیجه این سوء تدبیر اکنون ۲۵۰ هزار میلیارد تومان به بانک مرکزی بدهکار است و یکی از بزرگترین بدهکاران این بانک محسوب می‌شود. بانک قوامین با آن همه تخلفات در بانک سپه ادغام شد تا صورت مسئله از نظر مدیریتی پاک شود و آقایان در رزومه کاری خود این اقدام را عملکرد اصلاحی ثبت کردند.

در حوزه ارزی ساماندهی بازار ارز از برنامه‌های اعلامی ایشان است، کما اینکه حفظ و تقویت ارزش پول ملی را به عنوان اهداف خود بیان کرده است در حالی که در زمان تصدی وی در بانک مرکزی از تریبون رسانه ملی در ۲ تیر ماه ۱۳۹۸ مقابل دوربین به مردم قول داد ارزش پول ملی را تقویت کند اما نرخ ارز از ۹ هزار تومان به ۲۵ هزار تومان رسید یعنی سه برابر شد و می‌دانیم این کاهش ارزش پول به سفره معیشت مردم خسارت زد.

اکنون با این عدم حسن شهرت، حضور وی در رأس وزارت اقتصاد بدبینی مردم و فعالان حوزه اقتصادی را به همراه دارد، در اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ وزیر اقتصاد اعلام کرد ۳۰ میلیارد دلار از صادرات نفتی به کشور بر نمی‌گردد اما آقای همتی گفته است زمان آن نرسیده است اما در مکاتبات متقابلش با رئیس اتاق بازرگانی مشخص شد مشکل جدی در بازگشت ارزهای صادراتی وجود دارد، همچنین در حوزه پولی و بانکی آمار شد نقدینگی از ۲۶ درصد به ۳۷ درصد و نقدینگی از ۱۵۰۰ میلیارد تومان به بیش از ۳ هزار و ۳۸۰ هزار میلیارد تومان رسید.

اتهام آقای همتی در چای دیش ترک فعل است، از سوی دیگر وی طی نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب در ۱۱ شهریور ماه ۱۳۹۸ به بهانه کسری بودجه پیشنهاد بنزین ۵ هزار تومانی داده بود که نمی‌توان از محاسبه هزینه‌های اشتباهی ناشی از آن چشم‌پوشی کرد کما اینکه اعتراضات گسترده سال ۱۳۹۸ از تبعات این پیشنهاد است.

آقای همتی در بهار ۱۴۰۰ اعتراف کرد که اجرای افزایش نرخ بنزین باعث ایجاد شوک در بازار ارز شد؛ از سوی دیگر متأسفانه دامنه این وقایع و کاهش سرمایه اجتماعی تا جایی ادامه یافت که شیطان بزرگ جرأت کند پس از ۵۰ روز دست به ترور شهید حاج قاسم سلیمانی بزند. همچنین فرمانده اسبق ستاد فرماندهی مرکزی تروریست‌های ارتش آمریکا در پاسخ به سوال خبرنگار به وضعیت اقتصادی نامطلوب ایران اشاره کند بنابراین هشدار می‌دهم چنانچه در انتخاب فرد اصلح کوتاهی کنیم در ایجاد نابسامانی در آینده اقتصاد کشور باید پاسخگو باشیم.

۲- خانم **فاطمه محمدبیگی**: آقای همتی یکی از اهداف خود در سال ۹۵ را مبارزه با نجومی بگیران معرفی کرد اما وقتی به سمت رسید، مدیران نجومی بگیر ابقا شدند و خبری از برخورد با مفسدان ندیدیم.

همتی اهتمام خاصی برای فسادستیزی ندارد که خود خطری برای وزارت اقتصاد است، از سوی دیگر، توقف انتشار عمومی آمار عملکرد صنعت بیمه با دستور وی صورت گرفت تا صورت های مالی منتشر نشود و همه مدیران و معاونان از پاسخگویی به خبرنگاران منع شدند که همه حاکی از رویکرد عدم شفافیت او است.

این روال بعدها در راستای عدم انتشار اعداد و ارقام در بانک مرکزی از سوی وی صورت گرفت، دستور عدم انتشار آمار نرخ تورم از آذر ماه سال ۱۳۹۷ نیز بخش دیگری از رویکرد همتی است که بیانگر شفاف نبودن اقدامات او است.

وی در مصاحبه ای با سایت بانک مرکزی در سال ۹۹، عدم واردات واکسن کرونا را متأثر از FATF دانست. آیا برخوردهای سیاسی در دورانی که روزانه حدود ۶۰۰ تن از هموطنان خود را از دست می دادیم، درست است و آیا اجازه می دهید امروز با همچین فردی موافقت کنیم؟

سؤال از وزیر پیشنهادی اقتصاد این است که شما که در دوران خود با بالاترین رشد نقدینگی در کشور روبرو بودید، چه برنامه ای برای کنترل نقدینگی و مهار تورم چیست و برای اجرای قانون جهش تولید مسکن چه تدبیری اندیشیده اید؟

۳- آقای محسن زنگنه : همکاران عزیز ما در برابر خداوند و ملت شریف ایران مسئول هستیم. ما امروز موظفیم به آنچه رسیدیم، عمل کنیم. ما به رهبر عزیز انقلاب قول دادیم به رییس جمهوری کمک کنیم و کمک مجلس این است که در تعیین وزرای پیشنهادی بهترین مشاوره و انتخاب را انجام دهیم. کمک این نیست که پشت این تریبون بیاییم و مجیزگوی دولت شویم، خطایی که چهار سال پیش انجام دادیم.

ما اقتصادی‌ها نباید احساسی صحبت کنیم می‌خواهم با شاخص صحبت کنم، جامعه از ما انتظار ندارد پشت این تریبون به مدرک تحصیلی یا دانشگاه محل تحصیل وزرای پیشنهادی خرده بگیریم. به نظر من اینها وهن جایگاه علمی است.

با چهار شاخص عملکرد گذشته و تجربه، تفکرات و نگرش اقتصادی، تناقضات در حرفها و برنامه‌های آتی به ارزیابی وزیر پیشنهادی اقتصاد پرداختم، آیا تورم شاخص است یا خیر؟ تورم در سال ۹۶، ۹ درصد؛ در سال ۹۷ حدود ۲۰ درصد بود و آقای همتی اردیبهشت همان سال با ۴۶.۵ درصد تورم را تحویل نفر بعدی داد. در بند (پ) ماده ۱۱ قانون برنامه هفتم مسئولیت کنترل تورم بر عهده بانک مرکزی است. اکثر دلایل تورم در کشور ما سیاست‌های پولی است، پس رییس بانک مرکزی وقت نمی‌تواند از زیر این مسئولیت‌ها شانه خالی کند.

در بحث نقدینگی من از نمایندگان اقتصادی تعجب می‌کنم زیرا مساله ما سر میزان نقدینگی نیست بلکه سر نرخ رشد نقدینگی است که آقای همتی ۲۰ درصد تحویل گرفته و ۴۰ درصد تحویل داده است.

در اقتصاد عدد مهم نیست بلکه درصد مهم است آقای همتی در دو سال و ۱۰ ماه مسئولیت در بانک مرکزی نرخ رشد نقدینگی را از ۲۰ به ۴۰ رسانده، یعنی دو برابر شده است، دلیل آن هم ابتدا بی‌انضباطی بانک‌ها است. وی در ۱۷ مهر سال ۱۳۹۸ در پاسخ به سوال یکی از رسانه‌ها در مورد اصلاح نظام بانکی می‌گوید: این اصلاح مهم است اما ضرب‌العجل خاصی نمی‌توانیم انجام دهیم و یک کار درازمدت است.

سوال من از وزیر پیشنهادی اقتصاد این است که چرا قانون بانک مرکزی را که آقای بحرینی در دولت قبل تصویب کرد در زمان ریاست در بانک مرکزی پیگیری نکرد و چرا با آن مقابله کرد؟ آقای همتی اصولاً به انضباط بخشی نظام بانکی ندارند. دهها مورد است که من تنها به یک مورد آن اشاره می‌کنم، در سال ۹۹ آقای همتی بانک ملی را با ۷ هزار و ۴۴۵ میلیارد زیان انباشته تحویل می‌گیرد و ۲ سال بعد همین بانک را با ۱۶ هزار و ۹۴۳ میلیارد زیان انباشته، یعنی ۲ برابر تحویل می‌دهد. ایشان باید پاسخ دهد که میزان تسهیلات دهی در بانکها در سالهای ۹۸ و ۹۹ چقدر است.

وضعیت شاخص کفایت سرمایه در طول ۳ سال مدیریت شما در بانک مرکزی چه شد؟ براساس بررسی صورتهای مالی ۱۷ بانک بورسی که گزارش آن اردیبهشت ماه در خبرگزاری فارس منتشر شده، گفته شده است که کاهش قدرت وام‌دهی بانکها نشان می‌دهد ۳۳۰ هزار و ۹۳۳ میلیارد تومان از منابع این بانکها نه صرف اهدای تسهیلات و نه سرمایه‌گذاری در سهام اوراق شده است، حتی به بانک دیگر قرض داده نشده است؛ پاسخ دهید اینها کجا رفته است.

پول‌ها وارد بازار ملک و طلا شده است، یادمان نرفته سال ۹۷ همین بانکها ۵۷ تن طلا خریدند و نرخ تسهیلات به سپرده در ۱۲ ماه کمتر از ۶۰ درصد است.

عامل دوم این حجم و رشد نقدینگی را دوستان ارز ۴۲۰۰ تومانی اعلام می‌کنند، سوال من از آقای همتی این است که آیا شما با ارز ۴۲۰۰ تومانی مخالف هستید؟ پاسخ ایشان بله است، لذا از ایشان می‌پرسم چرا زمانی که شهید ریسی خواست آن را حذف کند در عرض یک هفته سه مصاحبه کردید که متن آنها موجود است در یک مصاحبه می‌گوید این کار باعث تورم سه رقمی می‌شود و در جایی دیگر خطاب به رییس جمهور وقت می‌گوید با جراحی اقتصادی و جلوگیری از ارز ترجیحی تورم سه رقمی برای مایحتاج روزانه مردم ایجاد می‌کنید. بالاخره شما با ارز ۴۲۰۰ تومان موافق هستید یا مخالف؟

آقای همتی شما عملیات صرافی‌ها را مسدود کردید در شرایطی باید سیاست ضد تحریمی می‌داشتید، تعهد ارزی گذاشتید و تمام صادرات خرد ما بسته شد. تعهد ارزی پدر صادر کننده و تولید کننده را درآورد.

آقای همتی اصولاً اعتقادی به حفظ ارزش پول ملی ندارد، ایشان در یادداشتی در آذر ماه ۱۴۰۲ به نرخ حقیقی ارز اشاره می‌کند و می‌گوید با توجه به تورمی که در کشور داریم باید نرخ ارز افزایش پیدا کند. اساساً ما ۲ تفکر در این حوزه داریم، یک تفکر افراطی در تثبیت نرخ ارز داریم که ما با آن مخالف هستیم اما یک تفکر افراطی می‌گوید نرخ ارز با تورم بالا برود و حرف از نرخ حقیقی ارز می‌زند که آقای همتی متعلق به این تفکر است، طبق مقاله همتی در روزنامه دنیای اقتصاد ایشان معتقد است اگر ۴۰ درصد تورم در کشور داریم در پایان سال باید نرخ ارز هم ۴۰ درصد افزایش پیدا کند.

وزیر اقتصاد، فرمانده اقتصادی دولت است و باید در نظرات خود ثبات داشته باشد. در صورتی که همانطور که اشاره شد، مشخص نیست آقای همتی درخصوص ارز ۴۲۰۰ تومانی موافق است یا مخالف؟ همچنین در موضوع FATF آقای همتی در مناظرات

۱۴۰۰ ریاست جمهوری خطاب به محسن رضایی می‌گوید شما FATF را دو سال زندانی کردید و چرا زودتر درباره آن تصمیم نمی‌گیرید؛ اما جالب است در اسفند ۹۸ اعلام می‌کند که FATF هیچ تاثیری در ارزش ندارد و تاکنون ۳۵ میلیارد دلار ارزش تامین کردیم.

سوال من از رییس جمهور این است که وقتی نظر وزیر امور خارجه دولت چنین است، وزیر اقتصاد او می‌تواند همه چیز به برجام و FATF گره بزند. آیا این دو وزیر می‌توانند با هم کار کنند یا آقای همتی دو سال بعد آقای پزشکیان را هم مانند آقای روحانی نفی می‌کند.

در ادامه تفکرات متزلزل اقتصادی آقای همتی در جریان مناظرات سال ۱۴۰۰ نامه ای که به مقام معظم را نوشته را نشان می‌دهد و می‌گوید مدت‌ها قبل از ریزش بورس هشدار دادم اما همه مردم را به رفتن به بورس دعوت کردند، اما جالب است که در گفت و گوی ویژه خبری اسفند ۱۳۹۸ ایشان می‌فرماید الحمدالله وزارت اقتصاد و رفاه قصد جدی برای عرضه ارزش جدید در بورس دارند و من به عنوان مسئول پولی و ارزی کشور از رفتن مردم به بورس استقبال می‌کنم. آقای همتی شما قرار است فرمانده اقتصادی دولت باشید و مردم بر اساس مردم شما تصمیم می‌گیرند.

بنده به آقای همتی علاقه دارم، اما به مردم و رییس جمهور علاقه بیشتری دارم، ضمن اینکه قبول دارم تجربه مهم است اما تجربه صحیح و درست باید ملاک قرار گیرد. همچنین در برنامه‌های آتی وزیر پیشنهادی امور اقتصادی و دارایی هم نکاتی ندیدیم که بخواهد مسائل گفته شده و تجارب اشتباه را جبران یا مسیر را تغییر دهد، لذا با تصدی ایشان در وزارت حساس امور اقتصادی و دارایی را اشتباه می‌داند.

نمایندگان موافق:

۱- آقای سیدشمس الدین حسینی : از ریاست مجلس شورای اسلامی به دلیل تنظیم بررسی برنامه های وزرای پیشنهادی تشکر می‌کنم و خوشبختانه توانستیم برنامه های وزیر پیشنهادی اقتصاد و امور دارایی در کمیسیون تخصصی به نمایندگی از شما آن را بررسی کنیم و من امیدوار هستم که مجلس محترم به کمیسیون تخصصی عنایت لازم را داشته باشند.

ما در خصوص مدرک تحصیلی وزیر پیشنهادی استعلام لازم را اخذ نمودیم که لیسانس، فوق لیسانس و دکتری وی در جمهوری اسلامی یعنی در دانشگاه تهران با رتبه ممتاز اخذ شده که این برای ما بسیار مغتنم است و این موضوع باید گفته شود که احترام کامل به تمام کسانی که در دانشگاه های خارج از کشور هم تحصیل کرده اند را خواهیم داشت اما معتقدیم افرادی که در دانشکده های اقتصاد ایران درس خوانده اند ساز و کار اقتصاد ایران را بهتر می‌شناسند.

جناب آقای همتی در طول این ۴۰ سال اخیر انقلاب اسلامی مسئولیت های زیادی داشته اند و حتی در دولت اصلاحات هم که در مقطعی پستی نداشتند اما در جای دیگری مسئولیتی برعهده گرفته اند، مثلا یک مقطع در ستاد فرمان امام (ره) مدیرعامل بانک بودند، قطعا خط سیاسی خاص خود را دارد اما آدم حرفه ای است یعنی کسی که رئیس کل بانک مرکزی بوده و سال های متمادی مدیرعامل بانک بوده و همچنین رئیس بیمه مرکزی بوده و حتی صدا و سیما هم بوده است و نمی شود این موضوعات را نادیده گرفت و این سوابق را کنار گذاشت.

ما این سوابق را استعمال گرفته ایم و از سوابق لازم برخوردارند بنابراین خواهش می کنم که در رسیدگی به برنامه ها و عملکرد وزیر پیشنهادی دقت لازم را داشته باشیم. سوابق رزمندگی ایشان را نیز استعمال کردیم که حدود ۱۹ ماه در جبهه بوده اند و به این جمع بندی رسیدیم که آقای عبدالناصر همتی از تخصص و تجربه لازم برخوردار هستند. یکی از دلایلی که باعث شده که این وضعیت را داشته باشیم این بوده که به تجارب و سوابق بی توجهی کرده ایم بنابراین باید به تجربه و کارنامه ایشان توجه کرد.

وزارتخانه جای آزمایش و خطا نیست و ما نمی توانیم افراد بی تجربه را در وزارتخانه های حساس بگماریم و حتما باید از تجربه درس بگیریم و حتما باید در بسیاری از موارد آزموده را نیازماییم. از سال ۷۶ تا سال ۹۹ کل رشد اقتصادی ما ۲.۷ درصد بوده است و رشد نقدینگی ما به طور متوسط بالای ۲۵ درصد بوده است. خروج از برجام ربطی به رئیس بانک مرکزی نداشته است. من دفاع از برجام نمی کنم اما برجام ربطی به رئیس کل بانک مرکزی نداشته است.

در آن ایام به خاطر سیاست های غلطی که گرفته شد روابط با کشورهای همسایه بسیار پایین بود و خروج از برجام هم اتفاق افتاد که نتیجه اش در اقتصاد مطلوب نبود و خیلی از راهکارهایی که برای فروش نفت گرفته شده بود نتیجه اش این شد که درآمدهای ارزی بسیار کاهش پیدا کرد، یکی از نکات مثبت در آن ایام این بود که ذخایر ارزی کشور کم نشد و می توانستند با سیاست های غلط مثل ارز فروشی باعث کاهش ذخایر ارزی شوند.

آقای همتی زمانی که رئیس بانک مرکزی بودند به گفته برخی از دوستان مدیریت شان در رأس این بانک بسیار محکم و استوار بود. نمی شود واقعیت ها را کنار گذاشت من نمی خواهم بگویم آقای همتی اشتباه نداشته است اما نمی شود با تحلیل های گوناگون عملکرد ایشان را زیر سوال برد. این وزارتخانه نیازمند یک مدیر با تجربه است. مدیری که آزمایش شده باشد، من نمی خواهم بگویم در کشور تحت الرجال است، اگر قوانین ما قوانین کاملی بود چرا باید برویم اختیار ویژه بگیریم.

بر اساس همان اختیار ویژه ۴، ۵ بانک که دچار مشکلاتی شدند ادغام شدند که دولت در آن مقطع موافق این کار نبود و رفتند اجازه گرفتند، چرا من این ها را می گویم چون در آن مقطع ناظر شورای پول و اعتبار بودم. بانک آینده به غلط تشکیل شد و مشکلاتی در خصوص برخی از بانک ها وجود داشت که نمی شود آن ها را پشت تریبون گفت در بانک آینده تخلفاتی صورت گرفت، امروز اگر در کمیسیون اقتصادی به آقای همتی رأی اعتماد دادیم با او شرط کردیم که باید احکام برنامه توسعه را اجرایی کند.

در دوره های مختلف رؤسای بانک های مرکزی با سهامداران بانک های متخلف برخورد کردند و برای همه آن ها احضاریه آمد که اینجا باید قانون اصلاح شود تا برای رؤسای بانک های مرکزی که با متخلفین برخورد می کنند احضاریه نیاید. از سازمان بازرسی پرسیدم که حتی برای آقای صالح آبادی که انسان متدینی هم است نامه ترک فعل آمده است و نمی شود که الان ایشان را از سفارتخانه برگرداند باید قوانین اصلاح شود. همین نامه هم برای آقای همتی آمده است. آقای همتی تحصیلات مرتبط و تخصصی دارد و در شرایط سخت هم مسئولیت می پذیرد از ایشان تعهد می گیریم که بر احکام قانون برنامه مسر باشد.

۲- آقای سیدفرید موسوی - او در عرصه های بین المللی نیز نقش آفرینی داشته است. همتی با بیش از ۳ دهه خدمت صادقانه و بی وقفه در مناصب کلیدی کشور، الگویی از تعهد، تخصص و میهن پرستی را به نمایش گذاشته است.

وزیر پیشنهادی اقتصاد با تلفیق دانش نظری و تجربه عملی، در هر مسئولیتی که عهده دار بود، منشأ خدمات بوده است، مسئولیت های همتی در جمهوری اسلامی ایران در واحد مرکزی خبر آغاز شد و در دوران دفاع مقدس مشغول ثبت و ضبط وقایع آن روزها بود لذا با ایفای نقش در تبلیغات برای ارتقای روحیه حماسی مردم تلاش های بسیاری کرد.

اوج این مسئولیت ها در دوران حضور همتی در بانک مرکزی شکل می گیرد. لازم است زمانی که از کارنامه عملکردی وی صحبت می کنیم به دوران و زمانی که در آن حضور داشته نیز توجه کنیم چرا که در دوره مسئولیتی وی، کشور ما شاهد شدیدترین تحریم ها بود و کرونا هم شیوع داشت.

در دوران مدیریت همتی، قیمت نفت در پایین ترین حد خود قرار داشت و حتی به بشکه ای ۱۰ دلار رسیده بود، آن زمان رئیس جمهور کشور متخاصم متعهد شده بود فروش نفت ما را به یک بشکه در روز برساند و تمام تلاش خود را کردند؛ در چنین شرایطی، شیرازه نظام اقتصادی ما با تدابیر امثال همتی حفظ شد. او با تشکیل کمیته نقدینگی با حضور اقتصاد دانان از همه جناح های سیاسی، بسترهایی را در نظام مدیریتی آغاز کرده که هنوز هم بر همان اساس در حال حرکت هستیم.

ادغام بانک های نظامی بر اساس تدابیر نظام بر عهده دولت و بانک مرکزی قرار گرفت که یکی از افتخارات وزیر پیشنهادی اقتصاد بود اما آن را یک خطا جلوه دادند، این کار یک کار بزرگ بود. یکی از این بانک ها ۸۰ همت زیان انباشته داشت که اگر تدابیر آقای همتی و همکاران وی نبود، کشور دچار یک بحران بزرگ در این حوزه می شد.

این بانک ها ۴ هزار و ۴۰۰ شعبه، ۵۰ هزار نفر نیروی انسانی، ۱۵۰ همت بدهی داشت که بانک مرکزی نمی توانست متفاوت باشد لذا یک کار بزرگ اقتصادی در آن زمان رخ داد.

جعبه ابزاری که باید در اختیار رئیس کل بانک مرکزی باشد تا کنترل را تورم کند در اختیار همتی قرار نداشت، از آنجایی که این اختیارات وجود نداشت، مجلس اقدام به تصویب قانون بانک مرکزی کرد چرا که تا پیش از آن، این ابزارها در نظام اقتصادی ما بی

معنی بود. اقدامات همتی در آن زمان مانع نوسانات نرخ ارز شد؛ عدم سرکوب نرخ ارز در بازار نیما و مداخله درست بانک مرکزی در حاشیه بازار از اقدامات دوره مدیریتی همتی بود.

در دوره مدیریت همتی در بانک مرکزی ارزیابی انجام نشد در حالی که یک موضوع استثنایی در کل دوران بانک مرکزی در جمهوری اسلامی ایران بود، سال گذشته حدود ۴۰ میلیارد دلار درآمد ارزی داشتیم اما در سال های ۹۸ و ۹۹ نصف این میزان نیز درآمد ارزی نداشتیم.

آقای موسوی با اشاره به موضوع پرونده چای دیش عنوان کرد: حکم این موضوع برای متهمان صادر شده لذا نباید از این تریبون تشویق اذهان عمومی کرد و همتی و صالح آبادی را در آن مقصر دانست.

برنامه وزیر پیشنهادی اقتصاد گویای شناخت دقیق او از حوزه این وزارتخانه است که از سوابق همتی نیز چیزی جز این انتظار نمی رفت، نگاه همه جانبه و کامل همتی به حوزه وزارتخانه در برنامه جامع و کامل وی به چشم می خورد. همتی به اهم برنامه های وزارت اقتصاد، برنامه هفتم، قانون تأمین مالی تولید و تکالیف وزارتخانه واقف است. راهبردها و برنامه های وزارت اقتصاد در برنامه او دیده شده و آسیب شناسی او از بخش های مختلف اقتصاد حاکی از اشراف کامل وی به این حوزه است.

امروز با حضور همتی فرصتی دست داده تا از دیدگاه های یک اقتصاد دان در وزارتخانه استفاده کنیم، او یک مدیر کارآزموده و یک دیپلمات ورزیده است او دانش نظری و تجربه عملی را در هم آمیخته که می تواند راهگشای بسیاری از چالش های کشور باشد.

بانک ملی یک بانک دولتی است و مدیرعامل آن باید با دولت هماهنگ باشد و نباید مدیریت بانکی شخصی را اعمال کند که توسعه در کشور و تحقق برنامه های دولت دچار چالش مواجه می شود. این در حالی است که دوره مدیریت همتی در بانک ملی ایران یکی از طلایی ترین دوره های این بانک بوده است.

مقاومت همتی در برابر زیاده خواهی های دولت را با چشم خود دیده ام، از همه همکارانم می خواهم با اعطای رأی اعتماد به همتی زمینه ایجاد تحول در ساختار اقتصادی کشور را فراهم آوریم که بی شک حضور ایشان در مسند ریاست وزارت اقتصاد، نوید رشد، رفاه و توسعه را در زندگی مردم به همراه خواهد داشت.

سخنان آقای همتی در دفاع از برنامه های خود:

بنده با قبول مسئولیت به تاسی از تأکیدات مقام معظم رهبری اولویت امروز کشور را که همان مسائل اقتصادی است دنبال خواهم کرد چرا که ایشان در مراسم تنفیذ ریاست جمهوری فرمودند که امروز از لحاظ زمانی اولویت با مسائل اقتصادی است.

امروز با توجه به تأکيدات معظم له بر خود موظف دیدم که با قبول مسؤلیت خطیر و تجربیات انباشته و یافته‌های خود در مسیر خدمت به مردم عزیز کشورم قرار گیرم. اقتصاد کشور نیازمند تلاش و همت همگانی است و بایستی با تمام قوا برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور و مهمتر از همه حل مشکلات معیشتی مردم قدم برداشت.

در دولت جدید رویکرد در عرصه اقتصادی کشور اصلاح رویه‌ها است که در کمیسیون‌های مجلس بر آن تأکید داشتم و امیدوارم دوران تحول جدیدی برای ایران زمین رقم بخورد.

هدف برنامه‌های اینجانب کمک به اقتصاد کشور با کمک بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه و در پایان رسیدن به ثبات اقتصادی، کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی، کاهش بیکاری و توزیع مناسب درآمدها در جهت کاهش فقر است و وزارت اقتصاد بنا دارد بر اساس مأموریت‌های محوله سیاست‌گذاری درستی را در جهت مدیریت اقتصاد کشور، همچنین فراهم‌سازی بستر مناسب جهت سرمایه‌گذاری خارجی صورت دهد.

بنده با بیش از ۳ دهه فعالیت مستمر در مدیریت‌های اقتصاد کلان و با کوله‌باری از تجربه اجرایی زمانی مسؤلیت این وزارتخانه را برعهده می‌گیرم که مشکلات اقتصادی در کشور به نقاط بحرانی رسیده و راه بسیار پرخطری در پیش روی سیاست‌گذاری اقتصادی با انتخاب‌های بسیار محدود وجود دارد. وسعت جغرافیایی، تنوع آب و هوایی، سرمایه عظیم انسانی و برخورداری از منابع طبیعی غنی کشورمان را مستعد رشد و توسعه کرده است اما به رغم پیشرفت‌های مناسبی که در بسیاری از زمینه‌ها داشته اما توفیقات متناسب با تلاش‌ها در حوزه اقتصاد به دست نیامده است.

رشد اقتصادی منابع محور و متکی بر صادرات نفت همچنین پرنوسان بودن رشد در ۱۰ سال گذشته، بی‌ثباتی اقتصادی ناشی از تورم مزمن در ۵ سال گذشته و قدرت خرید مردم که معیشت آنها را تحت تأثیر قرار داده است از جمله مشکلاتی است که باید در اقتصاد کشور اصلاح شود که از خداوند متعال می‌خواهم با یک وفاق ملی و همراهی همه گروه‌ها برای رفع چالش‌ها تلاش گسترده‌ای صورت گیرد.

یکی از عوامل مهم در ایجاد مشکلات و چالش‌های اقتصادی و بازدارنده رشد و توسعه اقتصادی کشور وجود نااطمینانی گسترده در اقتصاد کشور است که از بهره‌برداری از پتانسیل‌های موجود برای دستیابی به توسعه اقتصاد پایدار را سلب کرده است.

البته باید گفت منشأ تمام مشکلات هم بیرونی است و هم درونی البته باید از تمام ظرفیت‌های داخلی در جهت رشد و توسعه کشور استفاده کرد بنابراین باید از راهبردهای مهم نیز در این خصوص بهره برد.

تأکید بر رشد اقتصادی پایدار و ایجاد اشتغال از طریق توسعه بخش خصوصی و ایجاد محیطی مناسب برای فعالیت و سرمایه‌گذاری مولد بخش خصوصی و بهبود فضای کسب و کار، کاهش بروکراسی اداری و حمایت از کسب و کارهای کوچک و متوسط،

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل، انرژی، ارتباطات برای کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری پیش نیاز رشد ۸ درصدی مورد هدف برنامه هفتم است.

حمایت از صادرات غیرنفتی از طریق پیگیری اصلاح سیاست‌های ارزی که به سیاست‌های ما لطمه می‌زند، متنوع‌سازی اقتصاد و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی، تسهیل‌گری مالی برای توسعه فناوری و نوآوری، کنترل تورم و ثبات اقتصادی از طریق اعمال سیاست‌های پولی و مالی، انضباطی با اقدام هماهنگ بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه برای کنترل کسری بودجه و مهار نقدینگی، اصلاح نظام بانکی و افزایش کارایی بانک‌ها و کاستن از ناترازی موجود در سیستم بانکی، مدیریت انتظارات تورمی، شفافیت در سیاست‌گذاری و ارتباط موثر با جامعه، اصلاح ساختار اقتصاد از طریق خصوصی‌سازی و کوچک‌سازی دولت و افزایش نقش بخش خصوصی در اقتصاد، مولدسازی دارایی‌های دولت، کاهش مداخله دولت در اقتصاد، ایجاد رقابت سالم و افزایش کارایی و اصلاح نظام بانکی را در دستور کار قرار می‌دهیم.

افزایش عدالت مالیاتی و جلوگیری از فرار مالیاتی، شفافیت و مبارزه با فساد از طریق شفافیت در تصمیم‌گیری و عملکرد دولت، انتشار منظم اطلاعات مالی و اقتصادی، تقویت نهادهای نظارتی و تنظیم‌گری، جرم‌انگاری اقتصاد و برخورد قاطع با مفسدان، بازگرداندن اعتماد عمومی به دولت، تقویت روابط اقتصادی از طریق گسترش روابط تجاری با سایر کشورها خصوصاً کشورهای منطقه و دولت، متنوع‌سازی صادرات و جذب سرمایه‌گذار خارجی، بهره‌مندی از تجربیات سایر کشورها و دسترسی به بازارهای جهانی از دیگر مواردی است که به طور جدی پیگیری خواهیم کرد.

نکته بسیار مهم که مورد تأکید رهبر معظم انقلاب است اجرای کامل قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار برای بهبود فضای پیشرفت کسب و کار است و این مسیر نیاز به جدیت و گام‌های موثری دارد تا روند کسب و کار تسریع و موانع دست و پاگیر برداشته شود. همچنین برنامه هفتم تکالیفی را بر دوش وزارت اقتصادی گذاشته که مبنای تحقق اهداف کمی برنامه هستند که با جدیت پیگیری می‌کنیم.

یکی از اولویت‌های مهم اجرای منویات رهبری در خصوص مردمی‌سازی اقتصاد است که این موضوع با اولویت سهامدار کردن مردم و شرکت‌های سهامی پروژه قابل تحقق است و موجب افزایش نقش مردم در رشد اقتصادی می‌شود.

سر و سامان دادن به مناطق آزاد و تقویت نقش آنها در اقتصاد از دیگر برنامه‌هایی است که داریم چرا که مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به جایگاه واقعی خود در توسعه اقتصاد دست یابند و به نقاطی تبدیل شود که جذب سرمایه و فناوری و صادرات غیرنفتی را به حداکثر برسانند. ما مناطق آزاد را برای توزیع پست نمی‌خواهیم بلکه برای اقتصاد کشور می‌خواهیم، از سوی دیگر به مناطق محروم به ویژه مرزی توجه ویژه خواهیم کرد.

تمرکززدایی، رعایت توازن و عدالت در تخصیص منابع خصوصاً تسهیلات و اعتبارات بانکی، بهبود وضعیت توسعه مناطق محروم، عدالت مالیاتی به عنوان یکی از مسائل کلیدی از دیگر برنامه‌هایی است که پیگیری می‌کنیم و باید به سمتی حرکت کنیم که مالیات در کنار نقش درآمدی خود برای دولت به عنوان ابزاری جهت تنظیم اقتصاد و توزیع عادلانه درآمد به کار گرفته شود. همچنین اجرای کامل سامانه مودیان مالیاتی در این راستا بسیار حائز اهمیت است.

یکی از دغدغه‌های مهم وزارت اقتصاد کنترل و کاهش تورم است چرا که بیشترین آسیب را به حقوق‌بگیران و صاحبان درآمد ثابت می‌زند، همچنین اصلاح بانک‌های ناتراز و متوقف کردن اضافه برداشتن آنها از بانک مرکزی و خلق نقدینگی از اقدامات فوری برای پشتیبانی از بانک مرکزی جهت انجام وظیفه‌اش برای مهار تورم است که دنبال می‌کنیم، از سوی دیگر با برقراری تعامل قوی و روابط سازنده و مستمر بین وزارت اقتصاد و نمایندگان ملت با کمک و پشتیبانی مجلس می‌توانیم مسائل اقتصادی کشور را حل کنیم.

عزم تیم اقتصادی دولت هماهنگی و انسجام است که موضوعی کلیدی برای پیشبرد مسائل اقتصادی کشور است، همچنین با اجرای قانون جدید تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها گام‌های اساسی برای استفاده از ظرفیت این قانون برداشته خواهد شد، از سوی دیگر بر اساس قانون برنامه هفتم از قیمت‌گذاری دستوری اجتناب و از دخالت‌های غیرضروری در امور اقتصادی پرهیز خواهیم کرد و بر اقتصاد رقابت‌پذیر و پیش‌بینی پذیر که واحدهای تولیدی در آن فعالیت کنند و سرمایه‌گذاری افزایش یابد و از همه مهمتر سهامداران بورس با اطمینان در آن حضور یابند را پیگیری می‌کنیم و معتقدیم بازار بورس باید سمبل اعتماد سهامداران باشد.

حمایت از واحدهای تولیدی و تأکید بر مشوق‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاری از دیگر برنامه‌هایی است که داریم، همچنین طرحی را داریم که بر اساس آن بانک‌های کشور از بنگاهداری خارج و با منابع ناشی از آن به سمت بنگاه‌سازی حرکت می‌کنند.

تجارب دهه ۶۰ و ۷۰ نشان می‌دهد این روش مناسب برای رشد اقتصاد کشور است و بسیاری از بنگاه‌های بانک‌ها ناشی از بنگاه سازی آن دوران بود ضمن اینکه در چارچوب گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، بخش خصوصی را به عنوان هدایت‌کننده رشد اقتصاد ملی در جهت تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی برای مردمی‌سازی واقعی اقتصاد ملی و ارتباط منظم و کارآمد پیگیری می‌کنم.

شهید سلیمانی فرمودند ما هستیم که حریف این ترامپ قلدر بوده ایم و حریف هم شدیم و توانستیم جلوی فروپاشی اقتصاد کشور را بگیریم، باید به این نکته توجه کرد که در نیمه نخست سال ۱۳۹۹ درآمد وصولی ناشی از فروش نفت یک میلیارد دلار شد و آن را باید با ۳۵ میلیارد دلار سال ۱۴۰۲ مقایسه کرد، در سال ۱۳۹۹ کرونا باعث شد که در ۳ ماهه نخست تمام فعالیت‌های اقتصادی متوقف شود، در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ جمعاً ۲۰ میلیارد دلار درآمد داشتیم.

از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۶ جمعاً ۲۸۶ میلیارد دلار بانک مرکزی در بازار ارز تزریق کرد، در دوره ۳ ساله فشار حداکثری نه تنها یک دلار ارز تزریق نکردند بلکه یک میلیارد دلار به ذخایر ارزی اضافه کردند، ریاست بانک مرکزی برای من جز پرافتخارترین دوران

زندگیم به شمار می رود و من همیشه به دوره خودم افتخار خواهم کرد. ترامپ و پامپئو اعلام می کردند که چهلمین سالگرد انقلاب اسلامی را در تهران جشن خواهیم گرفت اما توانستند؟ چه کسی جلوی آن ها ایستاد؟ آیا فکر می کنید مسائل همین طوری حل شد؟

امیدوارم بیشتر از نظرات دوستان مخالف استفاده کنم، ما اصلا با اقتصاددان ها بحثی نداریم و همیشه درب اتاق من در بانک مرکزی بر روی اقتصاددان ها با گرایش های مختلف باز بود و بحث می کردیم و این قول را دادم که ماهانه با اقتصاددان های مجلس جلسه برگزار کنم و حتما از نظرات دوستان استفاده خواهم کرد. وزارت اقتصاد نه تنها ستون اصلی اقتصاد کشور است بلکه پیش برنده و شفافیت در نظام اقتصادی کشور است. مسیری که ما در پیش گرفتیم مسیری است که به سوی رشد اقتصادی همه گیر، تحقق عدالت اقتصادی، افزایش کارایی و از بین بردن فساد است. راهی که اقتصاد را در مسیر صحیح توسعه قرار می دهد. همه این پروژه ها تنها به یک هدف ختم می شود و آن نیز بازگشت اعتماد به مردم است و مردم باید اعتمادشان برگردد.

بازگشت اعتماد مردم برای من به عنوان مسئول اقتصادی بسیار مهم است، باید مردم را در اقتصاد مشارکت دهیم و مردم را به صحنه بیاوریم و این کار را خواهیم کرد و برای اقتصاد مقاومتی و برای مقابله با تحریم های ظالمانه ما یک روز از پای نخواهیم نشست و این را مطمئن باشید. وفاق ملی رمز موفقیت کشور است، با عمل به آن آینده روشن و اقتصادی پویا خواهیم داشت. نمایندگان عزیز نکات و دغدغه های شما عزیزان را در این چند روز شنیدم و همه ما به سربلندی ایران و رفاه مردم دوستداشتنی ایران فکر می کنیم. وظیفه من و همکارانم در وزارتخانه مرتفع کردن این دغدغه ها خواهد بود. از خداوند متعال می خواهم یاری ام کند تا با کمک شما خواهران و برادران دلسوز و پشتیبانی رهبر انقلاب و مردم گرانقدر کشورمان گام های مهمی برای توسعه و پیشرفت کشور ایران بردارم.

۳- بررسی صلاحیت و برنامه های وزیر پیشنهادی امور خارجه آقای عراقچی

گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی:

وزیر پیشنهادی ضمن معرفی و بیان سوابق عینی و اجرایی خود موضوعات زیر را به عنوان برنامه ارائه نمودند.
کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در تاریخ های ۲۲ و ۲۴ مرداد ماه ۱۴۰۳ در جلساتی که با حضور اعضا، سوابق و برنامه های جناب آقای سید عباس عراقچی وزیر پیشنهادی امور خارجه را بررسی کرد.
در این جلسات، وزیر پیشنهادی ضمن بیان سوابق کاری، طرح ها، برنامه ها و راهکارهای خود را برای اداره این وزارتخانه ارائه کرد.

شرح استعلامات: (مدرک، سابقه ایثارگری)

مدارک تحصیلی جناب آقای سید عباس عراقچی فارغ التحصیل کارشناسی روابط سیاسی (روابط دیپلماتیک) دانشکده روابط بین الملل و کارشناسی ارشد ناپیوسته علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و دکترای تخصصی ناپیوسته علوم

سیاسی (مشارکت سیاسی از دیدگاه اسلام) از دانشگاه کنت انگلستان طی نامه شماره ۳۶۷۰۲۲/۴ تاریخ ۲۴.۵.۱۴۰۳ به تائید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است.

شرح توضیحات و تعهدات شفاهی وزیر پیشنهادی در کمیسیون

وزیر پیشنهادی امور خارجه در بیان اهداف و تعهدات خویش در چهار سال آینده، تبعیت از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌های کلی نظام از جمله «چارچوب‌ها و اصول کلی سیاست خارجی» توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی را مورد تاکید قرار داده و بر این مبنا، اصول بنیادین و راهنمای سیاست خارجی دولت چهاردهم را به این شرح برشمرد:

- رعایت خطوط کلی سیاست خارجی مندرج در اصول مختلف قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- بکارگیری تدابیر رهنمودها و ارشادات حضرت امام (ره) و رهبر معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای به ویژه اصول راهبردی «عزت، حکمت و مصلحت»
- تسریع در اجرای سیاست‌های کلان نظام در حوزه روابط خارجی و بین‌المللی و حوزه مقاومت
- پیگیری مستمر و اجرای دقیق اسناد بالادستی از جمله سند چشم انداز، برنامه هفتم توسعه و مصوبات مجلس شورای اسلامی
- حفظ خطوط کلی مرتبط با سیاست خارجی در «بیانیه گام دوم انقلاب»؛ بویژه سه‌گانه عزت ملی، روابط خارجی و مرز بندی با دشمن
- پیگیری و گسترش روابط بین‌المللی در راستای کسب منافع ملی، توسعه و پیشرفت کشور و ارتقای منزلت بین‌المللی و سربلندی ایران و ایرانی
- تعهد به پیگیری مستمر و اجرای صحیح قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از حقوق ملت ایران و رفع شرافتمندانه تحریم‌ها
- ارتقاء تراز راهبردی ایران در منطقه و فرامنطقه با رویکردی چندوجهی
- «دیپلماسی اقتصادی» فعال و اثرگذار در راستای کمک به پیشرفت اقتصادی و خنثی‌سازی تحریم‌ها
- بازنگری در شرح وظایف سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های جمهوری اسلامی در خارج از کشور و تعریف مأموریت‌ها و کارویژه‌های عملیاتی و فرصت محور
- اصلاحات ساختاری در وزارت امور خارجه به اقتضای شرایط جدید منطقه ای و بین‌المللی

- تقویت دانشکده روابط بین‌الملل و مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در زمینه ی آموزش، تحقیقات و نقش‌آفرینی های بین المللی

- مقابله با سیاست‌های ظالمانه آمریکا و رژیم صهیونیستی در عرصه دیپلماسی و محاکم و مجامع بین‌المللی

- پرهیز از اثرپذیری و دخالت افراد، اشخاص و جریان های غیرمسئول در طول دوره تصدی بر وزارت امور خارجه

- تعهد به پاسخگویی با مجلس شورای اسلامی و نمایندگان مردم شریف ایران با تأکید بر رعایت قوانین و مصوبات مجلس شورای اسلامی

بررسی معیارهای عمومی برنامه وزیر پیشنهادی

برنامه‌های ارائه شده وزیر پیشنهادی متناسب با تأمین منافع ملی و بسترسازی برای ارتقاء ثروت ملی، کوشش برای قرار دادن سیاست خارجی در مدار پیشرفت اقتصادی کشور و بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های آن برای مانع‌زدایی، تسهیل‌گری و امیدبخشی به فعالان اقتصادی است.

همچنین پیشبرد همه جانبه سیاست حسن همسایگی و توجه به فرصت‌های عظیم سیاسی و اقتصادی در حوزه ی همسایگان و محور مقاومت و کوشش برای رفع شرافتمندانه تحریم‌ها به ویژه تحریم‌های یک جانبه از طریق مذاکرات جدی، هدفمند و غیرفراسایشی با حفظ مواضع قطعی نظام و عزت ملی و استفاده حداکثری از ظرفیت سازمان‌های منطقه ای شانگهای، بریکس، اتحادیه ی اقتصادی اورآسیا و دیگر سازمانهای مشابه در برنامه‌های وی لحاظ شده است.

انطباق برنامه‌های ارائه شده با اسناد بالادستی

برنامه‌های وزیر پیشنهادی برگرفته از اسناد بالادستی مشتمل بر قانون اساسی، سیاست‌های کلان تبیین شده رهبر معظم انقلاب، قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی، برنامه هفتم توسعه و بیانیه گام دوم انقلاب است.

بررسی صلاحیت وزیر پیشنهادی

کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی پس از بررسی سوابق و برنامه های وزیر پیشنهادی و استماع پاسخ‌های وی به سوالات اعضای کمیسیون، جناب آقای سید عباس عراقچی را واجد صلاحیت برای تصدی وزارت امور خارجه می‌داند. از آنجا که دیپلماسی

با انواع متکثر و متنوع خود، از جمله دیپلماسی پارلمانی، باید به صورت فعال و اثرگذار در جهت کسب و تثبیت منافع، قدرت و عزت ملی بکار گرفته شود؛ این کمیسیون نیز بر حمایت و همراهی ایشان در پیشبرد برنامه‌های راهبردی و واقع بینانه متناسب با شرایط سیاست خارجی در شرایط ویژه کنونی منطقه و جهان با همراهی و همکاری تمامی بخش‌های نظام از جمله مجلس شورای اسلامی و نیروهای مسلح با وزارت امور خارجه تاکید می‌نماید.

نتیجه گیری (نظر نهایی کمیسیون)

اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی با استماع مجموعه برنامه ها و سیاست‌ها و سابقه عملکردی و مسئولیتی و سطوح علمی، جناب آقای سیدعباس عراقچی را با اکثریت آرا واجد شرایط تصدی وزارت امور خارجه دانسته است.

نمایندگان مخالف:

۱- آقای حمیدرضا صباغیان بافقی: ددلیل مخالفت بنده با وزیر پیشنهادی بر این اساس است که با توجه به تجربیات و تخصصی که شما و آقای ظریف داشتید چرا قراردادی را تحت عنوان برجام امضا کردید که نتوانستید دستاوردی را برای کشور به ارمغان بیاورید.

حتی قرآن کریم برای بحث قراردادهای دو طرفه مطالب بسیار جامعی بیان کرده اند ولی چرا شما در عقد قرارداد برجام موارد را رعایت نکردید. البته باید کارشناسان در این خصوص نظر دهند اما آنچه مورد سوال است این است که دستاوردهای کشور با توجه به اینکه به تمام تعهدات خود عمل کرده ایم چه بوده است.

جا دارد هنگام دفاع از برنامه ها و عملکرد خود به بیان دستاوردهای برجام بپردازید، اینکه ترامپ از برجام خارج شده است بهانه درستی نیست در حالی که ما به تمامی تعهدات خود در برجام عمل کرده ایم. چرا قراردادی تنظیم شده که این مشکلات را برای کشور ما ایجاد کرده است.

۲- آقای امیرحسین ثابتی منفرد: این چه بازی خطرناکی است که یک عده شروع کردند و متوجه عوارض آن نیستند؛ اینکه عنوان می‌شود به وزیر پیشنهادی امور خارجه رأی دهید، مگر نمی‌دانید یک نفری گفته حتما آقای عراقچی باید وزیر شود. در حالی که خود رهبر معظم انقلاب بارها گفته‌اند مجلس مستقل است و باید مستقل عمل کند؛ لذا مجلس و نماینده‌ها باید به تشخیص و عمل خود عمل کنند.

آقایان این چه استدلالی است؟ آیا متوجه عوارض آن هستید؟ اگر این طور است که مجلس را تعطیل کنید! خود مقام معظم رهبری مخالف این نگاه است اما یک عده برای اینکه به زور برای وزرا موافق بتراشند، شروع به انتشار اخبار درگوشی اینچینی می کنند؛ در حالی که صد بار پیش از این تکذیب شده است.

یکی از این اخبار درباره برجام بود؛ سال ۱۳۹۴ که آقایان از همدیگر سبقت می گرفتند برجام را تبریک بگویند، مقام معظم رهبری در دیدار عموم اعلام کردند که این تبریک گفتن ها معنی ندارد، هر کسی برود و وظیفه خودش را انجام دهد. بنابراین خواهش همه همکارانم در مجلس شورای اسلامی این است که کاری نکنند که استقلال مجلس زیر سوال برود.

آقای عراقچی باید بهتر بدانند که در مذاکرات، کنگره و سنای آمریکا ابزار چانه زنی تیم مقابل بوده که اگر ما بخواهیم توافقی انجام دهیم، آن ها اجازه نمی دهد؛ اما شما از اول می خواهید مجلس را خلع سلاح کنید؟ این بود آن مجلسی که حضرت امام خمینی (ره) می گفتند در راس امور است؟

خدا را شاهد می گیرم بحث ما شخصی نیست، بلکه بحث منافع ملی است، هر کدام از شما که وقت گذاشته باشید و متن توافق پر ضرر برجام را خوانده باشید، امکان ندارد با آن موافقت کنید و به عوامل آن دوباره رای اعتماد دهید.

ما در برجام برای سال ها ضرر کردیم، چه بلایی بر سر راکتور اراک و سال ها تلاش دانشمندان ما آمد؟ آیا می شود عوامل آن دوباره وزیر شوند؟ این تصمیم و اختیار مجلس است اما باید بتوانید در روی مردم نگاه کنید.

امروز عده ای شاید به دلیل آینده نگرایی های شخصی که دارند ممکن است از وزیر پیشنهادی امور خارجه دفاع کنند اما صادق باشید و بگویید کجای متن برجام قابل دفاع است؟ بند ۳۷ و مکانیزم ماشه آن؟ اینکه در صورت نقض عهد طرف مقابل، تحریم ها علیه ما برگردد؟ آیا این رای دادن دارد؟

بنده منکر زحمات آقای عراقچی نیستم و برای وی احترام قائلم، اما معتقدم ایشان دیپلمات واقع بینی نیست. چه کسی گفت «امضای کری تضمین است»؟ اینکه «ترامپ نمی تواند از توافق خارج شود، چون ما طوری توافق کردیم که طرف مقابل نتواند از توافق خارج شود» جمله چه کسی بود؟ همین کسی که امروز در مجلس می خواهد از ما رای اعتماد بگیرد.

دیپلمات حرفه ای و ورزیده بودن به پرتاب کردن خودکار نیست، بلکه به دیدن واقعیات و این است که متنی را امضا کنیم که در آن حرکت بعدی طرف مقابل قابل پیش بینی باشد؛ که اگر طرف مقابل خارج شد نتوانیم هیچ کاری کنیم و بعد از خارج شدن آمریکا از توافق مجدد به اروپا وقت بدهیم که مثلاً آمریکا را منزوی کنیم؛ مگر وقت مردم حق الناس نیست؟

مگر در دولت دوازدهم از ملت وقت نگرفتید و قول ندادید که مشکلشان را حل کنید؟ ۸ سال این کشور به این صورت گذشت که ابتدا گفتند قرار است با برجام مشکلات اقتصادی را حل کنیم؛ اما سال ۹۶ آقای عراقچی در تلویزیون اعلام کرد که هدف اصلی

برجام رفع تحریم‌های اقتصادی نبوده، بلکه می‌خواستیم پرونده هسته‌ای ایران را امنیت‌زدایی کنیم. ای کاش آقای روحانی سال ۹۲ از ابتدا همین حرف را می‌زد که ببینیم آیا اصلاً رای می‌آورد یا خیر؟ نمی‌شود شما برای رای آوردن یک چیزی بگویید و بعد از سال‌ها بگویید اصلاً هدف ما چیز دیگری بوده است.

معتقدم آقای عراقچی حتی مجری خوبی هم برای سیاست‌های شورای امنیت ملی و مقام معظم رهبری نبودید؛ مقام معظم رهبری در سخنرانی اول فروردین ۱۳۹۵ در مشهد مقدس فرمودند که خود آقای ظریف، وزیر خارجه وقت به ایشان گفته ما از برخی از خطوط قرمز هم نتوانستیم فاصله بگیریم و بعضی از آن‌ها نقض شد. سوال من این است که گناه آن پای کیست؟ پای ما یا اعضای تیم مذاکره؟ کسانی که رفتند، توافق کردند، سکه گرفتند و بعد گفتند ما نبودیم. اینکه امروز وزیر پیشنهادی امور خارجه در گزارش به کمیسیون‌ها با آقای ظریف مرزبندی می‌کند خیلی خوب است اما چرا امروز که در معرض وزارت است به این مرزبندی رسید؛ چرا زودتر این اتفاق نیفتاد؟

خروجی برجام چه بود؟ سردار حاج قاسم سلیمانی در اسفند ۹۷ گفت دشمن با توافق برجام ۲ می‌خواهد ریشه جریان‌های اسلامی را در منطقه خشک کند. سوال این است که حاج قاسم در برجام ۱ چه می‌دید که از برجام ۲ می‌ترسید؟ یا فرزند شهید فخری‌زاده گفت اشک پدر من با برجام درآمد؛ سوال این است که شهید فخری‌زاده به عنوان یک متخصص و نخبه دفاعی، صنعتی و دفاعی در متن برجام چه دیده بود؟

می‌گویند که ما تحریم‌ها را لغو کردیم، بقیه آن تقصیر ترامپ است؛ در حالی که بسیاری از تحریم باقی ماند و حتی درباره آن صحبت هم نشد. برای مثال تحریم چرخه دلار که در سال ۲۰۰۸ به بهانه هسته‌ای اعمال شد اما چرا در متن برجام حتی یک جمله نه در ارتباط با لغو که حتی در رابطه با تعلیق آن هم آورده نشده است. آقای عراقچی! شما چه مجری سیاست‌هایی بودید که مهم‌ترین تحریم‌های هسته‌ای هم باقی ماند؟

قانون اقدام راهبردی به عنوان یکی از بهترین قانون‌هایی که در مجلس یازدهم تصویب شده، این قانون در واکنش به این بود که مجری‌های سیاست خارجی ما خوب عمل نکردند. مجلس، شورای عالی امنیت ملی و مقام معظم رهبری ۲۸ شرط به برجام اعمال کردند تا روزه‌های این توافق پرخسارت گرفته شود و این قانون بارها از سوی مقام معظم رهبری مورد تعریف و تمجید قرار گرفت.

موضع مقام معظم رهبری درخصوص برجام مشخص و آن را خسارت محض عنوان کرده اند، مقام معظم رهبری ۲۸ شرط به برجام اضافه و اعلام کردند که خطوط قرمز ایشان نقض شده است؛ لذا این بحث‌های عوامانه را جمع کنید که مگر مقام معظم رهبری نمی‌دانست؟ مقام معظم رهبری موضع خود را اعلام کرد، من و شما که نماینده مجلس هستیم باید بدانیم.

تعبیر «تقریباً هیچ» درباره برجام، تعبیر من و امثال بنده نبود، بلکه گفته رئیس بانک مرکزی دولت آقای روحانی است. بسیاری از کسانی که در رابطه با برجام نقش داشتند بعدها اعتراف به سادگی یا اشتباه خود کردند.

آقای عراقچی! در صورت گرفتن رای اعتماد از مجلس و تصدی بر وزارت امور خارجه، در راستای منافع ملی قول می‌دهم بیشتر از همه به شما کمک کنم.

۳- آقای میثم ظهوریان : نکته ای که درباره آقای عراقچی وجود دارد در خصوص مواضع سیاسی و اقتصادی ایشان در دوران مسئولیت شان در وزارت امور خارجه است و در حقیقت موضوعی داشتند که مصداق گره زدن زندگی مردم به اراده بیگانگان بود. به عنوان مثال یکی از مطالبی که ایشان چندین بار مطرح کرده است موضوع FATF بوده است.

آقای عراقچی در مصاحبه هایی اظهار می کردند باید FATF حل شود تا بتوانیم مذاکرات با اروپا را ادامه دهیم یا اینکه بیان کردند مساعدت اروپا بستگی به انعقاد FATF از طرف ایران دارد و در مطلب دیگری عنوان کردند باید برای عبور از تحریم به FATF بپیوندیم یا اینکه گفتند FATF هیچ خطری ندارد. این سوال وجود دارد که FATF چه چیزی است، باید گفته شود آن چیزی که در FATF مطرح است یک تفاهم نامه ۴۱ بندی است که آقای طیب نیا با مجموعه FATF بسته اند و ۳۹ بند آن را ما اجرایی کرده ایم و فقط بحث CFT و پالمو مانده است. از آقای همتی نیز سوال کردم که اگر FATF را امضا کنیم روابط بانکی ما حل خواهد شد؟ که ایشان اعلام کردند برای بانک های بزرگ هیچ اتفاقی نخواهد افتاد ولی امکان دارد که برای برخی بانک های کوچک روابطمان برقرار شود.

بند ۳۱ FATF در خصوص تضمین همکاری بین المللی در زمینه تبادل و به اشتراک گذاری اطلاعات ذینفع واقع می‌گوید و بخش دیگری تاکید دارد که باید مشتری اول در نظام بانکی را ما معرفی کنیم و همچنین باید تراکنش های نظام بانکی مان را برای اینکه ذینفع نهایی مشخص شود به کشورهایی که از ما اطلاعات بخواهند اطلاع دهیم.

بند ۳۲ FATF نیز می‌گوید وجود دروازه ها و کانال های تبادل اطلاعات به منظور اشتراک گذاری اطلاعات بدون هیچ محدودیتی بوده است. سوال کردم که آیا معقول است که در شرایط تحریمی که شبکه تراستیو را قربانی ارتباط با چند بانک کوچک کنیم که آقای همتی پاسخی به این سوال ندادند و همان اتفاقی بیافتد که سال ۹۷ برخی از صرافی ها برای دور زدن تحریم ها نقش داشتند شناسایی شوند. آیا آقای عراقچی می‌خواهند بخشی از این نظام پیوند زدن زندگی مردم به اراده بیگانگان باشد یا رویکردشان تغییر کرده است که ایشان اشاره کردند من ظریف نیستم و به نظرم این موضوع اتفاق خوبی است اما باید سریعاً و شفاف اعلام شود که کجاها اختلاف سلیقه وجود دارد. بالاخره آقای عراقچی تصویر شما در دوره وزارت امور خارجه تصویر آقای ظریف بوده و این اختلاف تا کجا باید مشخص شود. آقای ظریف اعلام کردند دوستان دوران تحریم را در سودای سرریز شدن شرکت های غربی رنجاندیم. این عدم تعادلی که ۸ سال در ارتباط با شرق و غرب اتفاق افتاد آیا در دوره شما قرار است حل شود که مشخصاً باید شفاف اعلام شود. آیا همچنان می‌خواهید دنیا را در چند کشور خلاصه کنید، بخشی از روابط اقتصادی ما با چین است اما این روابط نامتعادل است. ما داریم مواد اولیه به چین صادر می‌کنیم اما در ازای آن مواد مصرفی وارد می‌کنیم. برنامه شما برای حل این عدم تعادل با چین چه بوده است؟ در رابطه با قانون راهبردی از آقای عراقچی پرسیدم که ایشان اعلام کردند قانون است و باید اجرایی شود اما من گفتم این حداقل است و ما می‌خواهیم نگاه شما را بدانیم. آیا این قانون را ظرفیتی

برای سیاست خارجی کشور می دانید. آیا اگر در مجلس بودید به این قانون رأی می دادید؟ نگاه شخصی شما خیلی مهم تر از اجبار قانون است که الان به وجود آمده است. نگاه شما به دیپلماسی و میدان چیست؟ آیا از ظرفیت های میدان برای دیپلماسی استفاده می کنید یا می خواهید مثل گذشته میدان را ایجاد کننده هزینه برای دیپلماسی بدانید. سال آینده انتهای مکانیسم ماشه است که باید موضع خود را در ارتباط با این موضوع شفاف اعلام کنید.

۴- آقای **محمد رضا احمدی** : آقای عراقچی به عنوان سرپرست تیم مذاکره کننده با غربی ها بسیاری از موارد را رعایت نکرد. سال ۲۰۱۸ آمریکا به راحتی از برجام خارج شد اما تیم مذاکره کننده نه تنها از این توافق خارج نشد بلکه نتوانست خارج شود و گفته شد در صورت خروج ایران از برجام، اجماع علیه کشورمان رقم خواهد خورد.

آن زمان رئیس جمهور وقت معتقد بود وزیر خارجه زبان سیاست بلد بود اما دیگران بلد نبودند، ایشان مذاکره بلد بود و دیگران بلد نبودند، اکنون نتیجه این همه بلد بودن ها چه شده است؟ خروج آمریکا از برجام و باقی ماندن ایران بر تعهدات خود؛ تا زمانی که بعد از تصویب قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم ها در مجلس یازدهم، بهانه های بسیاری از سوی شما شاهد بودیم که این قانون را اجرا نکنید.

ما اینجا هستیم تا به دولت وفاق ملی کمک کنیم و برای دفاع از ملت، استمرار راه شهدا سوگند یاد کرده ایم لذا در تأیید و رد افراد نکات مختلف را مد نظر قرار می دهیم. عزت ملی در مذاکرات از سوی تیم مذاکره کننده رعایت نشد. تعهدات یک طرف نوشته و اجرا شد. اگر یک درصد به عنوان یک فرد مسلمان تحت تأثیر قرار می گرفتید باید انصراف می دادید. بتون در قلب رآکتور اراک ریختید که شاهد اعتراض دانشجویان بودیم. شما حتی شروط رهبری را نیز نادیده گرفتید.

رهبر معظم انقلاب در ۲۹ مهر سال ۹۴، دریافت تضمین های قوی برای رفع تحریم ها را از شروط مذاکره نام بردند، شما به اقتصاد مقاومتی و توان داخلی ایمان نداشتید. اگر به ظرفیت های درونی کشور اعتقاد داشتید هیچگاه با دیپلماسی لبخند و دیپلماسی التماسی مذاکره نمی کردید.

نقض برجام و توقف فعالیت های آن در صورت وضع هرگونه تحریم از دومین شروطی بود که گذاشته شد شما بتون در قلب رآکتور اراک ریختید که رهبری نیز در حرم مطهر رضوی در سال ۹۵ به این موضوع اشاره کردند که آقای ظریف اعتراف کرد در برخی موارد نتوانسته است خطوط قرمز را رعایت کند. شما گفتید زیرساخت تمام تحریم ها برچیده و تمام بانک ها به سوئیفت متصل شد اما نتیجه این بود که آقای سیف رئیس وقت بانک مرکزی گفت دستاورد برجام تقریباً «هیچ» است و آقای طیب نیا وزیر وقت اقتصاد که از تیم خودتان بود اعلام کرد بانک های خارجی با کشورمان همکاری نمی کنند.

شما تأکید کردید برجام به گونه ای نوشته شده که اگر ترامپ از این موافقتنامه خارج شود امکان ناکارآمدسازی آن وجود نداشته باشد اما دیدیم که چگونه آن را پاره کرد و شما سکوت کردید. از این رو برجام یک خسارت برای کشور بود. رهبری فرمودند دشمن با اصل جمهوری اسلامی مخالف است از این رو اجازه نمی دهد ما پیشرفت کنیم.

رهبر معظم انقلاب بارها بر بی اعتمادی به غرب و عدم خوش بینی به آنها تأکید کرده اند، کارنامه شما در زمان مذاکره مثبت ارزیابی نمی شود و مشکلات داخلی را به خارج از کشور گره زدید. ما تصور می کنیم شما سیاست های گذشته را ادامه دهید لذا هیچگاه به ادامه روند دیپلماسی لبخند و التماس رأی نمی دهیم.

نمایندگان موافق:

۱- آقای احد آزادی خواه : سیاست گذاری کار وزیر نیست و جای دیگری است و وزیر در این زمینه مجری است، ضمن اینکه آقای عراقچی تاکنون وزیر نبوده و یک عضو تیم مذاکره کننده بوده که ذیل یک وزارتخانه با سیاست‌هایی که جای دیگری تمشیت می شده است مثل شورای عالی امنیت ملی فعالیت کرده است. اگر ابهامی در این زمینه داریم باید جای دیگری سوال کنیم.

خانواده شهدا و ایثارگران نور چشم و مایه افتخار ما هستند که اینک فراموش نمی‌کنم در دوران دانش‌آموزی شاهد شهادت تعدادی از معلمان و دوستان و اطرافیانم بودم اما عراقچی هم یکی از آنها است که در ۸ سال دفاع مقدس یعنی از سال ۶۰ تا ۶۸ پاسدار رسمی بوده و در جبهه‌ها خدمت کرده است و اشتباه کرد که این موضوع را در رزومه خود درج نکرده است.

آقای عراقچی اعلام کرد که وابسته به هیچ فردی از افراد گذشته نیست که اینک اذعان کرد یک روز فردی در این وزارتخانه وزیر بوده است اما الان قرار است من وزیر شوم، عباس عراقچی، عباس عراقچی است و ادامه دهنده مسیر دیگری نیست و مستقل از هر جریانی است و قول داد راهکارها و سیاست‌های کلی نظام و قوانین مجلس را اجرا کرده و مطیع رهبر معظم انقلاب باشد.

آقای عراقچی در جلسات تأکید کرد که حفظ نظام مقدس جمهوری اسلامی، تأمین منافع ملی، افزایش ثروت ملی، تأمین امنیت ملی، ارتقاء قدرت و حفظ عزت ملی برای ما مهم است ضمن اینکه رویکرد وی برای آینده تعامل بین دیپلماسی و میدان بود که اینک روح شهید حاج قاسم سلیمانی شاد که این میدان را به ما آموختند و دیکته کردند که به عنوان گذاره سیاسی قرائت می‌شود و عراقچی نیز می‌خواهد مطابق این دیپلماسی و میدان تعامل ایجاد کند.

آقای عراقچی به کارگیری همه توان برای خنثی‌سازی تحریم‌ها را از جمله برنامه‌های خود دانست که آرزوی ما است و آمریکا محکوم خواهد شد، از سوی دیگر تداوم روابط مستحکم با چین و روسیه در برنامه‌هایش شاهکار دیگری را رقم می‌زند. همچنین

حمایت همه جانبه از محور مقاومت موضوعی بود که قول داد کمک و مراقبت کند تا آن جریان مرموز و تروریسم که مهمان عزیزمان شهید اسماعیل هنیه را در خاکمان مورد بی‌احترامی قرار داده و به شهادت رساند این محور مقاومت را تقویت کند.

مقابله جدی با سیاست‌های ظالمانه رژیم صهیونیستی، استفاده منطقی از ظرفیت‌های ایرانیان خارج از کشور در حوزه‌های مختلف به ویژه اقتصادی و رویکرد مبتنی بر منویات رهبری و مصوبات شورای عالی امنیت ملی که بر اساس آنها سیاست گذاری کند و کار را به جریان بیندازد از دیگر مواردی بود در برنامه‌هایش قرار داشت.

آقای عراقچی اذعان کرد رفع تخاصم با آمریکا شاید نشود چرا که آمریکا خوی وحشی‌گری، تروریسم و استکبار دارد اما مدیریت تخاصم موضوعی است که امیدواریم به جریان جدید در جهت تأمین منافع ایران منتهی شود.

از برنامه‌های آقای عراقچی تعامل با ۱۵ کشور هم مرز با ایران که برخی با ما مرز مشترک خاکی دارند بود و در واقع این دیپلماسی با جهان اسلام محسوب می‌شود چرا که یک چهارم کشورهای دنیا مسلمان هستند و در همسایگی با ما قرار دارند.

آقای عراقچی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی برنامه‌های خود را ارائه داده و توسط این کمیسیون به عنوان تخصصی‌ترین کمیسیون در این حوزه برای تصدی وزارت امور خارجه واجد صلاحیت شناخته شد ضمن اینکه انتظار داریم قانون اقدام راهبردی که رهبر معظم انقلاب فرمودند قانون بسیار خوبی است که کشور را از سرگردانی نجات داد را به عنوان یک قانون مترقی اجرا کرده و راهبردها و مذاکرات خود را بر این مبنا تعیین کند.